
6
32 II
47

GRAMMATICÆ HEBRÆÆ RUDIMENTA

AD USUM

COLLEGII URBANI de Propagandâ Fide.

CONCINNATA

A JOANNE BOUGET

SALMURIENSI

In eodem Collegio Linguæ Sanctæ Lectore.

EDITIO TERTIA.

ROMÆ, MDCCXL.

Typis Sacræ Congregationis de Propagandâ Fide.

SUPERIORUM PERMISSU.

STUDIOSÆ
JUVENTUTI.

IN tertiò jam typis publicis hoc opuſculum evulgatur, rerum Hebraicarum curioſis Tyronibus haud inutile, nec prorsùs injucundum. Sicuti enim ejuſdem merito tenuis moles non officit, ſatius fore ſpero, ut inde quod detrahitur ponderi, omninò accedat utilitati. Tam exiguum opus haud operæ pretium duxi, Adoleſcen-

tes, (quis enim tanti nominis gloriam, indigno munere in contemtionem adducere ſanus audeat,) Benefactori Optimo Maximo nuncupare, ne faſtidium aut indignationem univerſo Chriſtiano Orbi, crearem, qui pronus, admirabunduſque ab ejus ore, doctrinâ pendet, & moribus; dùm tot, ac tam ingentes virtutum cumulos, ingenii mei culpâ, & opuſculi vilitate detritos cerneret. Laborem huncce qualemcumque boni facite: favete, & valete.

Reimprimatur,

Si videbitur Reverendissimo Patri Sacri Palatii Apostolici Mag.

Ph. Spada Archiep. Theod. Vicesg.

Reimprimatur,

P. Fr. Aloyſius Nicolaus Ridolfi Mag. Sac. Pal. Apoſtolici.

SERIES CAPITUM

Proùt in hoc Opere continentur.

VII.

CAPUT I.

De Literis, Punctis, & Accentibus.

I.
Iteræ apud Hebræos ſunt viginti duæ, omnes conſonantes, quarum nomen, figuram, poteſtatem ſive ſonum, & valorem in numeris oſtendit ſubjecta Tabula.

Nomen.	*Figura.*	*Fin.*	*Poteſtas.*	*Num.*
Aleph	א	א	ſpir. lenis.	1
Beth	ב		b v conſ.	2
Ghimel	ג		gh	3
Daleth	ד		d	4
He	ה	ה	ſpir. aſper	5
Vau	ו		v conſ.	6
Zain	ז		z	7

Nomen.	*Figura.*	*Fin.*	*Poteſtas.*	*Num.*
			ſp. aſperior.	
Heth	ח		vel χ gr.	8
Teth	ט		th	9
Jod	י		j conſ.	10
Caph	כ	ך	ch	20
Lamed	ל		l	30
Mem	מ	ם	m	40
Nun	נ	ן	n	50
Samech	ס		ſ	60
Ain	ע		ſpir. aſperr.	70
Pe	פ	ף	p ph	80
Tzade	צ	ץ	tz	90
Coph	ק		k c	100
Res	ר		r	200
Scin	שׁ		ſc	300
Sin	שׂ		ſ	
Tau	ת	ת	t	400

ך 500 ם 600 ן 700 ף 800

ץ 900 א 1000 ב 2000 ג 3000

ד 4000 &c.

II. Con-

Ex literis aliæ dicuntur gutturales, quæ ſunt א, ה, ח, ע

Labiales.	ב, ו, מ, פ
Palatinæ	ג, י, כ, ק
Linguales	ד, ט, ל, נ, ת
Dentales	ז, ס, צ, ר, ש
Quieſcentes	א, ה, ו, י

II. Conſiderantur hæ Literæ vel ut radicales, vel ut ſerviles. Ut radicales pertinent ad eſſentiam dictionis. Ut ſerviles dictioni accedunt, vel loco adverbiorum, præpoſitionum & conjunctionum; vel ad caſus, tempora, perſonas, numeros, aliaque id genus indicanda. Omnes ſerviles quandoque ad ipſam radicem pertinent: ſed non omnes radicales poſſunt eſſe ſerviles. Undecim ſunt radicales quæ ſecernuntur à ſervilibus, nempe: ג ד ז ח ט ס ע פצקר.

פצקר. Totidem ſunt ſerviles, videlicet אבהויכלמנשת

III. Vocalium loco puncta tredecim adhibentur ab Hebræis, quinque longa, totidem brevia, tria breviſſima.

LONGA.			BREVIA.		
Fig.	*Nom.*	*Poteſt.*	*Fig.*	*Nom.*	*Poteſt.*
◌ָ	Camets	a	◌ַ	Patac	a
◌ֵ	Tſere	e	◌ֶ	Segol	e
יִ	Chiric magnum	i	◌ִ	Chiric parvum	i
וֹ	Cholem	o	◌ֳ	Camets Cateph.	o
וּ	Sciurec	u Ital.	◌ֻ	Kibbuts	u Gall.

BREVISSIMA.

Figura.	*Nomen.*	*Poteſtas.*
◌ְ	Sceva	e ſed interdùm
◌ֲ	Cateph patach	a quieſcit
◌ֱ	Cateph ſegol	e

IV. In literarum pronuntiatione priùs profertur litera, quam punctum literæ. Dicitur enim בָ *ba* non *ab*.

Ex-

Excipiuntur tamen gutturales ח & ע quando in fine dictionis habent sub se *patach* furtivum. Tunc enim priùs profertur punctum quam litera: ita ut dicatur, exempli gratia רוּחַ *ruah spiritus*, non *ruha*.

V. *Sceva* modò sonat, modò quiescit. Quando sonat, ac mobile est, idem valet quod e brevissimum,& more aliorum punctorum syllabam efficit cum sua consonante: ut in מְלוֹךְ *melòch regna*. Quando quiescit, seu nullum sonum edit, trahit tantùm literam sibi superpositam ad præcedentem syllabam, ut cum dicitur מָלַכְתָּ *malachta regnasti*.

VI. In principio dictionis semper pronuntiatur *sceva*, ut in סְפוֹד *sephod plange*. In fine semper quiescit ut

in אֹרֶךְ *orech longitudo*. In medio interdùm pronuntiatur, interdùm quiescit. Pronunciatur primò sub primâ literarum quæ geminantur, ut in הַלְלוּ *halelu laudate*: Secundò sub litera habente punctum in ventre, quod vocatur *Daghes*, ut in אִמְּצוּ *immetsu roboraverunt*: Tertiò post alterum *sceva* ut in תִּמְסְרוּ *timseru tradetis*: Quartò post longam vocalem carentem accentu grammatico ut in לָמְדוּ *lamedu didicerunt*.

VII. Quatuor sunt literæ quæ destitutæ proprio puncto vocali quiescunt, seu nullum auribus sonum exhibent; neque ad præcedentem syllabam trahuntur. Prima est א, ut in נָא *na quæso*, קֵא *ke* & קִיא *ki vomitus*,

לֹא *lo non*, הוּא *hu ille*. Secunda est ה; ut in מָה *ma quid*, פֶּה *pe os* כֹּה *co sic*. Tertia est ו inserviens punctis *cholem* & *sciurec*; ut in לוֹ *lo illi*, & לוּ *lu utinam*. Quarta est י, quæ quadrupliciter quiescit. Primò post *Camets* sequente ו affixo tertiæ personæ numeri singularis, ut in מְלָכָיו *melachau Reges ejus*. Secundo post *Tzere* ut in דִּבְרֵי *diure verba*, דִּבְרֵיהֶם *diurehem verba eorum*. Tertiò post *Segol*, ut in דְּבָרֶיךָ *devarecha verba tua*. Quartò cum inservit puncto *Chiric* ut in דְּבָרִים *devarim verba*.

VIII. Aliquando tamen non quiescunt ה & י, etsi destituantur puncto vocali. Sed tunc infigitur eis punctum quod vocatur *Mappic*; ut in תָּמָהּ

tamah admiratus est, & in גָּפְרִיּוֹת *gophrijoth sulphura*.

IX. Punctum quod infigitur omnibus aliis literis, exceptis gutturalibus ר, ע, ח & א dicitur *Daghes*: estque duplex, aliud lene, aliud forte, *Daghes* forte duplicat literam, in qua ponitur; ut in מִלֵּל *millel dixit*. לִמֵּד *limmed docuit*. *Daghes* lene convenit sex literis his duobus nominibus בְּגַד כְּפַת comprehensis; earumque aspirationem tollit; sic mutat ph in p &c. In principio dictionis est *Daghes* lene, item in medio, & fine post *Sceva* quiescens. Sic in תִּמְכּוֹר *timcor vendes*, utrumque *Daghes* lene est. At in דִּבַּרְתָּ *dibbarta dixisti*, primum & ultimum *Daghes* est lene, medium forte.

X. Li-

X. Literæ gutturales ע ח ה א & dentalis ר postulant ad indicium exclusi *Daghes*, ut præcedens vocalis brevis mutetur in longam, exempli gratia, *Patach* vertatur in *Camets*, Segol in *Tzere*.

XI. Præter hæc puncta habent Hebræi varios accentus, alios grammaticos qui inserviunt ad orationem distinguendam, alios euphonicos qui moderantur numeros prolationis. Horum omnium accentuum cognitione onerandi non sunt Tyrones; ideoque de magis necessariis hîc solùm loquimur.

XII. Accentus grammatici magis necessarii sunt quatuor, vocati ab Hebræis *Soph pasuc*, *Athnach*, *Zakeph caton*, *Revia*. Duo priores infra, duo posteriores supra literam notantur. *Soph pasuc* est lineola perpendiculariter ducta. *Athnach* est furcula inversa. *Zakeph caton*

ton consistit in duobus punctis perpendiculariter notatis, *Revia* in unico. Sic in syllaba לָ *la* exprimitur.

1. *Soph pasuc* לָֽ 2. *Athnach* לָ֑

3. *Zakeph caton* לָ֔ 4. *Revia* לָ֗

XIII. *Soph pasuc* institutus est ad finiendam periodum, seu integram sententiam instar puncti Latinorum. Quia tamen usus invaluit ut sæpe tantùm acuat syllabam instar accentus acuti Græcorum, adduntur ei duo crassiora puncta dicta *Silluc*; quæ tollunt omnem finis periodi ambiguitatem. Sic periodum terminante, exempli gratia, voce בָּרָק *Barac fulgor*, scribendum est: בָּרָֽק׃. *Athnach* ostendit colon seu membrum orationis. *Zakeph caton* vim habet semicoli. *Revia* minimis dictionibus inservit.

XIV. Pro

XIV. Pro *Athnach* aliquando ponitur accentus dictus *Tarcha*, & *Tiphcha* qualis visitur in ל: aliquando verò accentus dictus *Segula* qualis notatur in ל.

XV. Cùm una vox habet duos accentus, unum in ultimâ, alterum in antepenultimâ; prior est euphonicus, syllabam retinens, ne celeriùs pronuncietur: posterior est grammaticus syllabam acuens. Hâc regulâ *Soph pasuc* distinguitur ab accentu Euphonico dicto *Metheg* eiusdem figuræ. Sic in למדו *lamedu didicerunt*, accentus *Metheg* est in ל & *Soph pasuc* est in דו.

XXI. Accentus euphonici quos Rethoricos nominant, quatuor potissimum sunt notandi, nempe *Metheg*, *Mazze*, *Ga-*

Gaaia, & *Maccaph*. *Metheg* infra, *Mazze* ſupra litteram exarantur ad retinendam ſyllabam, ne plurium conjunctio præcipitem & indecoram pronunciationem efficiat. *Gaaia* retinet ſolum punctum *Sceva*, & infra literam ponitur. Sic in לָ vel לְ exprimitur, 1. Metheg לָֽ 2. Mazze לָ֫ 3. Gaaia לְֽ.

XVII. *Maccaph* eſt lineola tranſverſa quâ duæ vel tres dictiones inſtar unius vocis proferendæ colligantur inter ſe; quales ſunt, exempli gratiâ אֶל־כָּל־הָעָם *el-col-haàm ad omnem populum*. Facit hæc lineola ut *Camets* tranſeat in *Camets catuph*, ſive a in o: ideoque in exemplo allato dicitur *col* non *cal*.

XVIII. Hæc vocalium permutatio fit etiam

etiam in dictionibus non colligatis per *Maccaph*; ut cum *Camets* post se non habet accentum Rhetoricum, & mox sequitur *Scevà* aut *Daghes*. Sic dicitur חָכְמָה *hochma sapientia*, non *hachma*: קָרְבָּן *corban munus*, *oblatio*, non *carban*. Est tamen advertendum accentum Rhetoricum aliquando subintelligi: ut in בְּקָרְךָ *becarecha armentum tuum*, non *becorcha*: זָרְקוּ *zarecu sparserunt*, non *zorcu*. Sed ista elucent ex communibus nominum verborumque paradigmatibus, de quibus suo loco. Hìc tantùm notandum est, quod *Camets* in fine verborum pronuntiatur ut o, si præcedat accentus, etiamsi *Maccaph* non sequatur. Sic dicitur וַיָּקָם *vajiacom & surrexit*, non *vajiacam*.

CA-

CAPUT II.

De Nomine, & Pronomine.

I. GEnera Nominum apud Hebræos ſunt duo, Maſculinum & Fœmininum. Numeri tres, ſingularis, dualis, & pluralis. Caſus propriè loquendo unus. Aliqui tamen ut caſuum diverſitatem in hâc linguâ, ſicut in cæteris reperiant, apponunt vocis initio literas ל, ה, אֶת, מ, quibus varios caſus deſignari contendunt; ſed nulla ejus rei datur certa regula: Ideo enim iſtæ literæ caſus determinant, quia vim præpoſitionis præ ſe ferunt.

II. Prima declinatio eſt Maſculinorum, cujus Pluralis formatur in ים ut

à טוֹב

à טוֹב *bonus* fit טוֹבִים *boni*, à שָׂרָף *Seraphinus* שְׂרָפִים.

Secunda declinatio est fœmininorum, cujus terminatio singularis in הָ ut צְדָקָה *justitia*. In אֶת ut כְּתוֹנֶת *tunica*. In ית ut גָּפְרִית *sulphur*. In וּת ut מַלְכוּת *regnum*. Pauca excipiuntur quæ diversam habent terminationem. Pluralis est in וֹת ut à צְדָקָה, צְדָקוֹת *justitiæ*, à כְּתוֹנֶת כְּתוֹנוֹת *tunicæ*, מַלְכוּת מַלְכֻיוֹת *Regna*.

III. Dualis terminatur in ־ַיִם in utrâque declinatione: ut à רֶגֶל *pes* fit רַגְלַיִם *duo pedes*: יָד *manus* יָדַיִם *ambæ manus*. Si occurrat ה in

in fine vocis, tunc mutatur in ת: sic שָׂפָה *labium*, שְׂפָתַיִם *duo labia*. Quædam nomina sunt dualia tantùm, ut מַיִם *aquæ*, שָׁמַיִם *cœli*. Pauca masculina flectuntur more fœmineorum in plurali, ut אָב *Pater*, אָבוֹת *Patres*. Et sic vicissim quædam fœminina terminationem sequuntur masculinorum, ut דְּבוֹרָה *apes*, in plurali דְּבוֹרִים. Alia habent utramque terminationem sic שָׁנָה *annus*, in plurali שָׁנִים & שָׁנוֹת *anni* &c.

IV. Nomen adjectivum è masculino in fœmininum transit per additionem literæ ה: Sic à טוֹב *bonus*: טוֹבָה *bona*: ab אִישׁ *vir*: אִשָּׁה *mulier*. Si masculinum desinat in י ut nomina

quæ

quæ à regionibus desumuntur; fœmininum recipit ה & ת sic ab עִבְרִי *Hebræus*, est עִבְרִיָּה & עִבְרִית *Hebræa*.

X. Pronomen aliud est integrum seu separatum, aliud affixum, de quo inferiùs post verborum conjugationes. Pronomen integrum dividitur in Primitivum, Demonstrativum, Relativum, & Interrogativum. Possessivum enim ad affixum pertinet.

VI. Pronomen Primitivum variè inflectitur pro personarum varietate. In casu recto est integrum, & separatum. In obliquo sequitur in articulis à nominibus, vel verbo separatis, affixorum rationem. Prima persona, tàm pluralis, quàm singularis est communis generis. Secunda, & Tertia in utroque numero habet suum masculinum, & suum fœmininum. Tabula que sequitur, rem ponet in propatulo:

Pronomen primæ perſonæ communis generis.

In caſibus obliquis. In caſu recto.

à me me mihi mei ego

& אֲנִי שֶׁלִּי לִי אוֹתִי מִמֶּנִּי

(אֲנוֹכִי Sing.

à nobis nos nobis noſtrum nos

אֲנַחְנוּ שֶׁלָּנוּ לָנוּ אוֹתָנוּ מִמֶּנּוּ

(& נַחְנוּ Plur.

Pronomen ſecundæ perſonæ maſculinæ.

In caſibus obliquis. In caſu recto.

à te te tibi tui tu

אַתָּה שֶׁלְּךָ לְךָ אוֹתְךָ מִמְּךָ

(Singul.

vos

vos vobis vestrum vos

אַתֶּם שֶׁלָּכֶם לָכֶם אֶתְכֶם Plur.

à vobis

מִמְּכֶם

Pronomen secundæ personæ fœmininæ.

In casibus obliquis. In casu recto.

à te te tibi tui tu

אַתְּ שֶׁלָּךְ לָךְ אוֹתָךְ מִמֵּךְ

(Singul.

à vobis vos vobis vestrum vos

אַתֶּן שֶׁלָּכֶן לָכֶן אֶתְכֶן מִמְּכֶן

(Plural.

Pronomen tertiæ perſonæ maſculinæ.

In caſibus obliquis. In caſu recto.

ab illo illum illi illius ille

הוּא שֶׁלּוֹ לוֹ אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ Sing.

ab illis illos illis illorum illi

הֵם שֶׁלָּהֶם לָהֶם אוֹתָם מֵהֶם

(Plural.

Pronomen tertiæ perſonæ fœmininæ.

In caſibus obliquis. In caſu recto.

ab illa illam illi illius illa

הִיא שֶׁלָּהּ לָהּ אוֹתָהּ מִמֶּנָּה

(Singul.

ab illis illas illis illarum illæ

הֵן שֶׁלָּהֶן לָהֶן אוֹתָן מֵהֶן Plur.

VII. Pro-

VII. Pronomina demonstrativa sunt זֶה *hic*, *is* masculini generis; fœminini verò זוֹ, זֹה, זֹאת, *hæc*, *ista*. Communis autem est זוּ *hic* vel *hæc*: Communia etiam sunt, & pluralis numeri אֵלֶּה & אֵל *hi*, *isti*.

Relativum est אֲשֶׁר *qui*, *quæ*, communis generis & numeri; cujus loco sœpe sola litera שֶׁ initio vocum affigitur, & habet eamdem vim quam haberet ipsum pronomen אֲשֶׁר.

Interrogativa sunt מִי *quis*, *quæ*? illud pronomen de solo homine usurpatur. מֶה מָה מַה *quid*, *quantum*? hæc tria de quâcumque re interrogant.

CAPUT III.

De Verbo.

I. UNam dumtaxat Hebræi, si propriè loquamur, conjugationem habent, quæ quantum ad sonum, & significationem, variatur septem modis, quorum nomina sunt *Kal*, *Niphal*, *Piel*, *Pual*, *Hiphil*, *Hophal*, *Hithpael*. Hæc nomina, excepto *Kal*, quod *leve* sonat, deducuntur à verbo פָּעַל *operatus est*, quod ab antiquis Grammaticis adhibitum fuit pro paradigmate, seu exemplo conjugationis. Unde invaluit usus, ut tres literæ radicales verborum, nomen sortirentur à tribus literis formativis hujusce פָּעַל. Prima enim litera

tera cujusque radicis vocatur פ; secunda ע; tertia ל.

II. Verborum alia sunt perfecta, alia imperfecta. Verba perfecta sunt ea, quæ constant solis tribus literis radicalibus, quas ubique inter conjugandum retinent, nec patiuntur otiosas esse, aut quiescentes. Imperfecta verò verba sunt ea, quæ ex tribus radicalibus literis, unam aut plures amittunt, aut etiam constant pluribus literis, quam tribus. Verba tùm perfecta, tùm imperfecta sunt Activa seu Passiva, Neutra vel Communia.

III. Tempora duo numerantur, Præteritum, & Futurum. Præsens enim propriè nullum est; sed ejus loco Participia, aliquando etiam Præteritum, & Futurum adhibentur. Participia sunt duo, Præsens seu *Benoni*, & Præteritum seu *Pahul*. Aliqui primum appel-

lant Activum, secundum verò Passivum. Est etiam Infinitivus, à quo Imperativus deducitur. Nihil ampliùs reperitur in verborum conjugatione.

IV. In Verbis sicut in Nominibus admittuntur duo genera, Masculinum, & Fœmininum. Id miræ utilitatis est ad dignoscenda nominum genera, quando de iis ambigitur. Numeri tantùm duo sunt, Singularis, & Pluralis qui etiam pro Duali adhibetur. Personæ sunt tres, prima, secunda, tertia. Hebræi à tertiâ incipiunt quia simplicissima est, & puram continet radicem. Cæteræ personæ ab eâ per additionem literarum à pronominibus desumptarum facilè deducuntur. Sic à מָלַךְ *regnavit ille*, fit tertia persona fœminina in הָ, ut מָלְכָה *regnavit illa*.

Illud

Illud ה desumitur à pronomine הִיא *illa, hæc*.

Secunda persona singularis masculina fit à tertiâ addendo תָּ à pronomine אַתָּה ut מָלַכְתָּ *regnasti tu vir*. Fœminina verò est in תְּ ab אַתְּ. sic מָלַכְתְּ *regnasti tu fœmina*.

Prima persona utriusque numeri communis est in quovis tempore, quia fit in singulari ab אֲנִי pronomine primæ personæ communis generis, & desinit in תִּי ut מָלַכְתִּי *ego vir*, aut *ego fœmina regnavi*. In plurali habet נוּ ab אֲנַחְנוּ *nos*. Sic dicitur מָלַכְנוּ *regnavimus*.

Secunda persona pluralis generis masculini mutat תָּ in תֶּם. Sic dicitur מְלַכְתֶּם

מְלַכְתֶּם *vos viri regnastis* ab אַתֶּם *vos viri*. Fœminina autem est in תֶּן ut מְלַכְתֶּן *vos fœminæ regnastis*, ab אַתֶּן *vos fœminæ*.

Tertia pluralis semper in præterito communis est, & desinit in וּ ut מָלְכוּ *illi & illæ regnaverunt*.

V. De Participiis nihil est peculiare dicendum. Sequuntur tùm in singulari, tùm in plurali normam nominum, sæpe etiam pro præsenti tempore, & nonnunquàm pro substantivo nomine verbali, sine ullâ temporis significatione usurpantur.

VI. Infinitivus nullius est certi temporis, generis, nec personæ; dictus est ab Hebræis מָקוֹר *fons*: quia ab eo formantur Gerundia, Imperativus & Fu-

Futurum. Gerundia præponunt dumtaxat infinitivo literas ב כ ל ם cum puncto *Chiric*. Si verbum incipiat à gutturali, tunc loco *Chiric* subjiciendum punctum ־ vel ∵ secundùm exigentiam literæ gutturalis.

VII. Imperativus in utroque numero secundas solùm personas habet, genere diversas. Facillima imperativi formatio est. In singulari enim, persona masculina eadem est ac infinitivus. Sic dicitur מְלוֹךְ aut מְלוֹךְ *tu vir regna*. In plurali addito וּ fit מִלְכוּ *regnate*. Persona singularis fœminina addit literam י infinitivo מְלַךְ & facit מִלְכִי *regna fœmina*. In plurali autem assumit מְלוֹךְ & addit נָה unde מְלוֹכְנָה *vos fœminæ regnate*.

VIII. Fu-

VIII. Futuri quod vocatur עָתִיד *paratum*, maximus & varius eſt uſus in hac linguâ; ſœpè enim pro præterito, interdùm pro præſenti, aliquando etiam pro imperativo accipitur. Ad formationem hujus temporis uſurpandæ ſunt imperativi voces; quarum initio additur una litera deſumpta ex iſtis quatuor יתאן. Aſſumpto igitur infinitivo מְלוֹךְ aut מְלֹךְ apponitur initio litera י unde fit יִמְלוֹךְ vel יִמְלֹךְ *regnabit vir*, tertia perſona maſculini generis. Tertia verò fœminina loco י aſſumit תִ & facit תִמְלוֹךְ *regnabit fœmina*.

Secunda perſona maſculina eadem eſt ac tertia fœminina. תִמְלוֹךְ *tu vir regnabis*. Secunda verò fœminina, quæ in

in imperativo habet מַלְכִי, poſtulat ת & facit תִּמְלְכִי *regnabis fœmina.*

Prima perſona ſingularis communis aſſumit א. Sic à מְלוֹךְ vel מְלַךְ fit אֶמְלוֹךְ & אֶמְלַךְ *regnabo.*

In plurali numero tertia perſona maſculina habet in fine ו ſic ab יִמְלַךְ fit יִמְלְכוּ *regnabunt illi.* Secunda maſculina adhibet etiam ו ut תִּמְלְכוּ *regnabitis vos viri.*

Tertia fœminina eadem eſt cum ſecundâ, & aſſumit ab imperativo vocem מְלוֹכְנָה, cui præponendo ת fit תִּמְלוֹכְנָה *vos fœminæ regnabitis,* & *illæ fœminæ regnabunt.*

E literis יתאן ſupereſt נ quæ impoſi-

posita imperativo מְלוֹךְ facit נִמְלוֹךְ *regnabimus nos viri, & fœminæ.*

IX. Quatuor istæ literæ יתאן sunt à pronominibus. א ab אֲנִי *ego*, desumitur: נ ab אֲנַחְנוּ *nos*; ת ab אַתָּה *tu*, י ab הוּא *ille*. Neque miretur quisquam literam י sumi pro ו. Istæ enim literæ dicuntur vicariæ, & unius organi, unde inter se commutari possunt; quia *literæ unius organi facile inter se commutantur.*

X. Notandum superest supradictas formationes in singulis conjugationibus convenire omnibus verbis. Conjugatio tamen unaquæque suum habet characterismum, qui consistit modò in literâ superadditâ radici, modò in puncto *Daghes*, quò facilè ab aliis dignoscatur. Litera characteristica, quæ ponitur in præ-

præterito, in aliis temporibus non ſemper retinetur; in Infinitivo enim, Futuro, Participiis & Imperativo plerumque excidit, quia *characteriſtica temporis excludit characteriſticam conjugationis*.

CAPUT IV.

De Conjugationibus.

I. PRima Conjugatio eſt activa, & dicitur קַל ideſt *levis*, quia ſimplicem continet radicem, quæ illi characteriſtica eſt. In hâc conjugatione tertia perſona præteriti quæ radix eſt, tres habet punctorum formas. Prima & uſitatior eſt ▾ & ‑ ut in מָלַךְ *regnavit*. Secunda ▾ & ‥ ut in בָּצֵק *intumuit*. Ter-

Tertia est ָ & וֹ ut יָכוֹל *potuit*. Pro paradigmate seu exemplo utor verbo מָלַךְ *regnavit*, quod pronuntiationi facilius videtur.

II. PRÆTERITUM *Kal*.

Singularis Numerus.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
מָלְכָה		מָלַךְ	3
מָלַכְתְּ		מָלַכְתָּ	2
	מָלַכְתִּי		1

Pluralis.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	מָלְכוּ		3
מְלַכְתֶּן		מְלַכְתֶּם	2
	מָלַכְנוּ		1

PAR-

PARTICIPIUM

Benoni, ſeu activum.

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

Sing. מוֹלֵךְ ׃ מוֹלְכָה & מוֹלֶכֶת

Plur. מוֹלְכִים מוֹלְכוֹת

PARTICIPIUM

Pahul, ſeu paſſivum.

Sing. מָלוּךְ מְלוּכָה

Plur. מְלוּכִים מְלוּכוֹת

INFINITIVUS.

מָלוֹךְ , vel מְלוֹךְ , aut מְלַךְ

GERUNDIA.

בִּמְלוֹךְ כִּמְלוֹךְ לִמְלוֹךְ מִמְּלוֹךְ

IMPERATIVUS.

Sing. מְלוֹךְ vel מְלַךְ ׃ מַלְכִי

Plur. מַלְכוּ מְלוֹכְנָה

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum.	Commune.	Muſculinum.	
תִּמְלוֹךְ		יִמְלוֹךְ	3
תִּמְלְכִי		תִּמְלוֹךְ	2
	אֶמְלוֹךְ vel אֶמְלַךְ		1

Pluralis.

תִּמְלוֹכְנָה		יִמְלְכוּ	3
תִּמְלוֹכְנָה		תִּמְלְכוּ	2
	נִמְלוֹךְ		1

De Conjugatione Niphal.

III. Iſta conjugatio habet *Nun* pro charactere, & paſſiva eſt præcedentis activæ. Sic נִמְלַךְ *regnatus eſt*. Reperiuntur tamen quædam verba activa more Deponentium. Plura etiam verba

quæ

quæ in *Kal* uſitata non ſunt, in hac conjugatione uſurpantur. Regula enim generalis eſt, ut ea verba quæ in *Kal* non ſunt in uſu, exponantur in aliis conjugationibus, juxtà ſignificationem quam habent cætera verba in *Kal*.

IV. Quamvis litera *Nun* ſit characteriſtica totius conjugationis, in præterito tamen & participio dumtaxat reperitur; cætera enim tempora eam amittunt. Defectus hujus literæ compenſatur per *Dagbes* primæ radicali infixum. Infinitivus, & Imperativus aſſumunt pro charactere ה initio vocis appoſitum. Futurum per ſolum punctum *Dagbes* primæ radicali impreſſum dignoſcitur.

V. Participium *Benoni* ne confundatur cum Præterito ob eamdem characteriſticam ſub mediâ radicali habet *Camets*.

Participium *Pabul* in quatuor conjugationibus *Niphal*, *Puhal*, *Hophal*,

& *Hithpahel*, quia passivæ sunt, non reperitur.

VI. PRÆTERITUM *Niphal*.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Singularis.		
נִמְלְכָה		נִמְלַךְ	3
נִמְלַכְתְּ		נִמְלַכְתָּ	2
	נִמְלַכְתִּי		1
	Pluralis.		
	נִמְלְכוּ		3
נִמְלַכְתֶּן		נִמְלַכְתֶּם	2
	נִמְלַכְנוּ		1

PARTICIPIUM.

Benoni.

Sing. נִמְלָךְ : נִמְלָכָה & נִמְלֶכֶת

Plur. נִמְלָכִים נִמְלָכוֹת

IN-

Fœmininum. Commune. Masculinum,

INFINITIVUS.

הִמָּלֵךְ

IMPERATIVUS.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
הִמָּלְכִי		הִמָּלֵךְ	2 Sing.
הִמָּלֵכְנָה		הִמָּלְכוּ	2 Plur.

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תִּמָּלֵךְ		יִמָּלֵךְ	3
תִּמָּלְכִי		תִּמָּלֵךְ	2
	אֶמָּלֵךְ		1

Pluralis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תִּמָּלֵכְנָה		יִמָּלְכוּ	3
תִּמָּלֵכְנָה		תִּמָּלְכוּ	2
	נִמָּלֵךְ		1

De Conjugatione Pihel.

VII. Conjugatio *Pihel* habet pro charactere *Daghes* forte mediæ radicali impressum, præcedente *Chiric* parvo, ut מִלֵּךְ *regnavit sæpe vel bene*. Hujus conjugationis significatio est, *persæpè* aut *diligenter facere*. Verba quæ in *Kal* inusitata sunt, hic plerumque sunt in usu. Sunt etiam hîc verba, quæ mutant suam significationem, & diversam à priori assumunt, ut in חָטָא *Kal peccavit*; in *Pihel* autem חִטֵּא *expiavit*, *à peccato mundavit*.

In præterito sub secundâ radicali reperitur aliquando - loco ‥ hoc plerumque accidit quando tertia est ח aut ע. Idem etiam ‥ evadit in ∵ quando sequitur *Maccaph*, non solùm in præteri-

terito, ſed in futuro etiam, & cæteris modis. Quando autem media radicalis eſt gutturalis, aut ר quæ literæ *Dagbes* non admittunt, tunc ad ſupplendum hunc defectum, mutanda ſunt per omnes modos puncta brevia in longa; *Chiric* videlicèt in *Tzere*, *Patach* in *Cametz*, *Kibbuts* in *Cholem*. Interdùm tamen, ſed rarò, nulla fit compenſatio excluſi *Dagbes*.

Participia hujuſce conjugationis initio aſſumunt מ characteriſticum, quod etiam faciunt conjugationes *Hiphil* & *Hithpahel*.

VIII. PRÆTERITUM *Pihel*.

Fœmininum.	Commune.	Maſculinum.	
	Singularis.		
מִלְּכָה		מִלֵּךְ	3
מִלַּכְתְּ		מִלַּכְתָּ	2
	מִלַּכְתִּי		1

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Pluràlis.		
	מִלְכוּ		3
מִלַּכְתֶּן		מִלַּכְתֶּם	2
	מִלַּכְנוּ		1

PARTICIPIUM

Benoni.

Singularis.

מְמַלֶּכֶת & מְמַלְּכָה : מְמַלֵּךְ

Pluralis.

מְמַלְּכוֹת   מְמַלְּכִים

PARTICIPIUM *Pahul.*

Singularis.

מְמֻלֶּכֶת & מְמֻלָּכָה : מְמֻלָּךְ

Pluralis.

מְמֻלָּכוֹת   מְמֻלָּכִים

IN-

INFINITIVUS.

מַלֵּךְ

IMPERATIVUS.

מַלְּכִי	מַלֵּךְ	2. Sing.
מַלֵּכְנָה	מַלְּכוּ	2. Plur.

FUTURUM

Singularis.

תְּמַלֵּךְ	יְמַלֵּךְ	3
תְּמַלְּכִי	תְּמַלֵּךְ	2
אֲמַלֵּךְ		1

Pluralis.

תְּמַלֵּכְנָה	יְמַלְּכוּ	3
תְּמַלֵּכְנָה	תְּמַלְּכוּ	2
נְמַלֵּךְ		1

De

De Conjugatione Puhal.

IX. Conjugatio *Puhal* eſt paſſiva præcedentis; ſic מֻלַּךְ *regnatus eſt ſœpe, & bene*, pro characteriſticâ habet *Kibbutz* ſub primâ radicali impreſſum, ſequente *Daghes* forti. Loco tamen puncti *Kibbutz* habet *Cholem*, quando ſecunda radicalis eſt gutturalis, vel ר; quæ exceptio generalis non eſt, quia ה interdum patitur *Kibbutz*.

X. PRÆTERITUM
Puhal.

Fœmininum.	Commune.	Maſculinum.	
	Singularis.		
מֻלְּכָה		מֻלַּךְ	3
מֻלַּכְתְּ		מֻלַּכְתָּ	2
	מֻלַּכְתִּי		1

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Pluralis.		
	מָלְכוּ		3
מְלַכְתֶּן		מְלַכְתֶּם	2
	מָלַכְנוּ		1

PARTICIPIUM

Benoni.

Fœmininum.	Masculinum.	
מֹלְכָה	מֹלֵךְ	Sing.
מֹלְכוֹת	מֹלְכִים	Plur.

INFINITIVUS.

מְלוֹךְ

Deest IMPERATIVUS.

Fæ-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

FUTURUM

Singularis.

תְמֻלַךְ		יְמֻלַךְ	3
תְמֻלְכִי		תְמֻלַךְ	2
	אֲמֻלַךְ		1

Pluralis.

תְמֻלַכְנָה		יְמֻלְכוּ	3
תְמֻלַכְנָת		תְמֻלְכוּ	2
	נְמֻלַךְ		1

De Conjugatione Hiphil.

XI. Conjugatio *Hiphil* accipit pro charactere הִ in principio, & י poſt ſecundam radicalem. Verba hujus conjuga-

jugationis significant propriè auctorem esse aut suasorem rei faciendæ. Sic הִמְלִיךְ *fecit regnare*. Quæ verba in *Kal* fuere neutra, hîc activa sunt, & quæ simplicem priùs actionem significarunt, hîc duplicem exprimunt. Si verbum incipit à gutturali quæ *Sceva* compositum habeat, tunc characteristica ה sub se assumit *Segol*, vel etiam aliquando *Patach*, loco *Chiric* minoris. Infinitivi, Imperativi, & Futuri ultima syllaba admittit *Chiric* vel *Tzere*, etiam *Jod* ascripto interdùm quiescente. Eadem syllaba reperitur cum *Patach* propter gutturales ח, ע & ר: Sed tunc dignoscitur conjugatio à *Patach* posito sub literâ temporis formativâ. Aliquando characteristicum *Jod* tollitur solo remanente *Chiric* minore.

XII.

XII. PRÆTERITUM *Hiphil*.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Singularis.		
הִמְלִיכָה		הִמְלִיךְ	3
הִמְלַכְתְּ		הִמְלַכְתָּ	2
	הִמְלַכְתִּי		1
	Pluralis.		
	הִמְלִיכוּ		3
הִמְלַכְתֶּן		הִמְלַכְתֶּם	2
	הִמְלַכְנוּ		1

PARTICIPIUM

Benoni.

Singularis.

מַמְלִיךְ ו מַמְלִיכָה & מַמְלֶכֶת

Pluralis.

מַמְלִיכִים   מַמְלִיכוֹת

PAR-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

PARTICIPIUM
Pahul.

Singularis.

מָמְלָךְ ׃ מָמְלָכָה & מָמְלֶכֶת

Pluralis.

מָמְלָכִים   מָמְלָכוֹת

INFINITIVUS.

הַמְלִיךְ vel הַמְלֵךְ

IMPERATIVUS.

2 Sing: הַמְלִיךְ   הַמְלִיכִי

2 Plur: הַמְלִיכוּ   הַמְלֵכְנָה

FU-

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	FUTURUM		
	Singularis.		
תַּמְלִיךְ		יַמְלִיךְ	3
תַּמְלִיכִי		תַּמְלִיךְ	2
	אַמְלִיךְ		1
	Pluralis.		
תַּמְלֵכְנָה		יַמְלִיכוּ	3
תַּמְלֵכְנָה		תַּמְלִיכוּ	2
	נַמְלִיךְ		1

De Conjugatione Hophal.

XIII. Conjugationem activam *Hiphil* excipit passiva *Hophal*, cujus character est הָ sic dicitur הָמְלַךְ *factus est regnare*. Reperitur interdùm *Kib-*

buts

buts loco ֳ, ſub ה & literis Futuri formativis.

Quando prima radicalis eſt gutturalis, ea aſſumit ֳ, ה verò & cœteræ formativæ literæ habent *Cametz*.

XIV. PRÆTERITUM *Hophal*.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Singularis.		
הָמְלְכָה		הָמְלַךְ	3
הָמְלַכְתְּ		הָמְלַכְתָּ	2
	הָמְלַכְתִּי		1
	Pluralis.		
	הָמְלְכוּ		3
הָמְלַכְתֶּן		הָמְלַכְתֶּם	2
	הָמְלַכְנוּ		1

Fœmininum. Commune. Masculinum.

PARTICIPIUM
Benoni.

Singularis.

Fœmininum		Masculinum
הָמְלֶכֶת & הָמְלָכָה	:	הָמְלָךְ

Pluralis.

Fœmininum	Masculinum
הָמְלָכוֹת	הָמְלָכִים

INFINITIVUS.

הָמְלֵךְ

Deest IMPERATIVUS.

FUTURUM
Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תָּמְלַךְ		יָמְלַךְ	3
תָּמְלְכִי		תָּמְלַךְ	2
	אָמְלַךְ		1

Plu-

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Pluralis.		
תָּמְלַכְנָה		יָמְלְכוּ	3
תָּמְלַכְנָה		תָּמְלְכוּ	2
	נָמְלַךְ		1

De Conjugatione Hithpahel.

XV. Conjugatio ultima eſt *Hithpahel*, quæ formatur ab Infinitivo *Pihel*, additis pro characteriſmo literis הִת ſic à מַלֵּךְ fit הִתְמַלֵּךְ *ſe ipſum præfecit ad regnandum, à ſe ipſo regnavit*. Nullam habet ſibi reſpondentem paſſivam, quia ſignificat actionem ejuſdem in ſe ipſum; aliquando tamen verba reperiuntur ſignificantia, ut in

Kal & *Niphal*. Media radicalis debet habere *Daghes*, cujus si capax non fuerit, tunc prima sub se assumet *Cametz* loco *Patach*, ut in הִתְפָּאֵר *gloriatus est*. Ultima litera loco *Tzere* habet nonnunquam *Patach*, aut etiam *Segol*, si sequatur *Maccaph*.

Syllaba הִתְ semper primæ radicali præfigitur, excipiuntur tamen verba, quæ incipiunt à literis sibilantibus ז, ס, צ, שׁ, tunc enim per totam conjugationem litera ת transfertur, & primæ radicali postponitur; ita ut litera sibilans medium occupet locum inter ת & הִ, exempli gratiâ שָׁבַר *fregit*: הִשְׁתַּבֵּר *confractus est*. סָפַר *numeravit*: הִסְתַּפֵּר *se præfecit ad numerandum*, vel *numeratus est*. Ad venustiorem tamen pronuntiationem

post

post literam ז mutatur ת in ד, ut verbi gratiâ זָכַר *recordatus est* : הִזַּכֵּר *se in memoriam revocavit*. Post צ pro ת ponitur ט. Sic à צָדַק *justificavit*, הִצְטַדֵּק *se justum fecit*, aut *simulavit*. Denique si verbum incipit à ד vel ט, litera characteristica ת interdùm tollitur per Syncopam, & fit compensatio per *Daghes* primæ radicali impressum ut, exempli gratia, מְדַּבֵּר pro מִתְדַּבֵּר *loquens*. אֶדַּדֶּה pro אֶתְדַּדֶּה *sensim incedam*. הִטַּהֲרוּ *mundaverunt se* pro הִתְטַהֲרוּ à טָהֵר *mundus fuit*.

XVI. PRÆTERITUM
Hithpahel.

Singularis.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
הִתְמַלְּכָה		הִתְמַלֵּךְ	3
הִתְמַלַּכְתְּ		הִתְמַלַּכְתָּ	2
	הִתְמַלַּכְתִּי		1

Pluralis.

	הִתְמַלְּכוּ		3
הִתְמַלַּכְתֶּן		הִתְמַלַּכְתֶּם	2
	הִתְמַלַּכְנוּ		1

PARTICIPIUM
Benoni.

Singularis.

& מִתְמַלְּכָה מִתְמַלֶּכֶת	מִתְמַלֵּךְ

Plu-

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Pluralis.		
מִתְמַלְּכוֹת		מִתְמַלְּכִים	

INFINITIVUS.

הִתְמַלֵּךְ

IMPERATIVUS.

הִתְמַלְּכִי	הִתְמַלֵּךְ	2 Sing.
הִתְמַלֵּכְנָה	הִתְמַלְּכוּ	2 Plur.

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תִּתְמַלֵּךְ		יִתְמַלֵּךְ	3
תִּתְמַלְּכִי		תִּתְמַלֵּךְ	2
	אֶתְמַלֵּךְ		1

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Pluralis.		
תִּתְמַלֵּכְנָה		יִתְמַלְּכוּ	3
תִּתְמַלֵּכְנָה		תִּתְמַלְּכוּ	2
	נִתְמַלֵּךְ		1

XVII. Ut faciliùs revocari possint in memoriam omnes verborum formationes, hîc tabulas omnium personarum & temporum subjiciam. Sumpto pro paradigmate verbo לָמַד *didicit*.

Tertia persona masculina Præteriti.

Pluralis.		Singularis.
לָמְדוּ	*Kal*	לָמַד
נִלְמְדוּ	*Niphal*	נִלְמַד
לִמְּדוּ	*Pihel*	לִמֵּד
לֻמְּדוּ	*Puhal*	לֻמַּד
		הִלְמִיד

Tertia persona masculina Præteriti.

Pluralis.		Singularis.
הִלְמִידוּ	*Hiphil*	הִלְמִיד
הָלְמְדוּ	*Hophal*	הָלְמַד
הִתְלַמְּדוּ	*Hithpahel*	הִתְלַמֵּד

Tertia persona fœminina.

Pluralis.		Singularis.
לָמְדוּ	*Kal*	לָמְדָה
נִלְמְדוּ	*Niphal*	נִלְמְדָה
לִמְּדוּ	*Pihel*	לִמְּדָה
לֻמְּדוּ	*Puhal*	לֻמְּדָה
הִלְמִידוּ	*Hiphil*	הִלְמִידָה
הָלְמְדוּ	*Hophal*	הָלְמְדָה
הִתְלַמְּדוּ	*Hithpahel*	הִתְלַמְּדָה

Se-

Secunda persona masculina.

Pluralis.		Singularis.
לְמַדְתֶּם	*Kal*	לָמַדְתָּ
נִלְמַדְתֶּם	*Niphal*	נִלְמַדְתָּ
לִמַּדְתֶּם	*Pihel*	לִמַּדְתָּ
לֻמַּדְתֶּם	*Puhal*	לֻמַּדְתָּ
הִלְמַדְתֶּם	*Hiphil*	הִלְמַדְתָּ
הָלְמַדְתֶּם	*Hophal*	הָלְמַדְתָּ
הִתְלַמַּדְתֶּם	*Hithpahel*	הִתְלַמַּדְתָּ

Secunda persona fœminina.

Pluralis.		Singularis.
לְמַדְתֶּן	*Kal*	לָמַדְתְּ
נִלְמַדְתֶּן	*Niphal*	נִלְמַדְתְּ
לִמַּדְתֶּן	*Pihel*	לִמַּדְתְּ

Plu-

Secunda persona fœminina.

Pluralis.		Singularis.
לֻמַּדְתֶּן	*Puhal*	לֻמַּדְתְּ
הִלְמַדְתֶּן	*Hiphil*	הִלְמַדְתְּ
הָלְמַדְתֶּן	*Hophal*	הָלְמַדְתְּ
הִתְלַמַּדְתֶּן	*Hithpahel*	הִתְלַמַּדְתְּ

Prima persona communis.

Pluralis.		Singularis.
לָמַדְנוּ	*Kal*	לָמַדְתִּי
נִלְמַדְנוּ	*Niphal*	נִלְמַדְתִּי
לִמַּדְנוּ	*Pihel*	לִמַּדְתִּי
לֻמַּדְנוּ	*Puhal*	לֻמַּדְתִּי
הִלְמַדְנוּ	*Hiphil*	הִלְמַדְתִּי
הָלְמַדְנוּ	*Hophal*	הָלְמַדְתִּי
הִתְלַמַּדְנוּ	*Hithpahel*	הִתְלַמַּדְתִּי

Par-

Participium BENONI
Mafculinum.

לוֹמְדִים	*Kal*	לוֹמֵד
נִלְמָדִים	*Niphal*	נִלְמָד
מְלַמְּדִים	*Pihel*	מְלַמֵּד
לֻמָּדִים	*Puhal*	לֻמָּד
מַלְמִידִים	*Hiphil*	מַלְמִיד
הֳלְמָדִים	*Hophal*	הֳלְמָד
הִתְלַמְּדִים	*Hithpahel*	הִתְלַמֵּד

Idem participium Fœmininum.

Pluralis.		Singularis.
לוֹמְדוֹת	*Kal*	לוֹמְדָה / לוֹמֶדֶת
		נִלְמָדָה

Idem participium Fœmininum.

Pluralis.		Singularis.
נִלְמָדוֹת	*Niphal*	נִלְמָדָה נִלְמֶדֶת
מְלַמְּדוֹת	*Pihel*	מְלַמְּדָה מְלַמֶּדֶת
לֻמָּדוֹת	*Puhal*	לֻמָּדָה
מַלְמִידוֹת	*Hiphil*	מַלְמִידָה מַלְמֶדֶת
הָלְמָדוֹת	*Hophal*	הָלְמָדָה הָלְמֶדֶת

Idem

Idem Participium Fœmininum.

Pluralis.		Singularis.
מִתְלַמְּדוֹת	*Hithp.*	מִתְלַמְּדָה / מִתְלַמֶּדֶת

PARTICIPIUM
Pahul
Maſculinum.

Pluralis.		Singularis.
לְמוּדִים	*Kal*	לָמוּד
	Niphal caret.	
מְלֻמָּדִים	*Pihel*	מְלֻמָּד
	Puhal caret.	
מְלֻמָּדִים	*Hiphil*	מְלֻמָּד
	Hophal caret.	
	Hithpahel caret.	

PAR-

PARTICIPIUM *Pahul* Fœmininum.

Pluralis.		Singularis.
לְמוּדוֹת	*Kal*	לְמוּדָה
	Niphal caret.	
מְלַמְּדוֹת	*Pibel*	מְלַמְּדָה / מְלַמֶּדֶת
	Puhal caret.	
מְלַמְדוֹת	*Hiphil*	מְלַמְדָה / מְלַמֶדֶת

INFINITIVUS.

docere	*Kal*	לָמוּד
doceri	*Niphal*	הִלָּמֵד

dili-

INFINITIVUS.

Pluralis.		Singularis.
diligenter docere	*Pihel*	לַמֵּד
diligenter doceri	*Puhal*	לֻמּוֹד
facere docere	*Hiphil*	הַלְמִיד
doceri	*Hophal*	הָלְמֵד
docere se ipsum	*Hithpahel*	הִתְלַמֵּד

IMPERATIVUS
pro Masculino.

לִמְדוּ	*Kal*	לְמַד & לְמוֹד
הִלָּמְדוּ	*Niphal*	הִלָּמֵד
לַמְּדוּ	*Pihel*	לַמֵּד
	Puhal caret.	
הַלְמִידוּ	*Hiphil*	הַלְמֵד
	Hophal caret.	
הִתְלַמְּדוּ	*Hitpahel*	הִתְלַמֵּד

Idem pro Fœminino.

Pluralis.		Singularis.
לְמוֹדְנָה	*Kal*	לִמְדִי
הִלָּמַדְנָה	*Niphal*	הִלָּמְדִי
לַמֵּדְנָה	*Pihel*	לַמְּדִי
	Pahul	*caret.*
הַלְמֵדְנָה	*Hiphil*	הַלְמִידִי
	Hophal	*caret.*
הִתְלַמֵּדְנָה	*Hithpahel*	הִתְלַמְּדִי

Tertia perſona FUTURI
pro Maſculino.

יִלְמְדוּ	*Kal*	יִלְמוֹד
יִלָּמְדוּ	*Niphal*	יִלָּמֵד
יְלַמְּדוּ	*Pihel*	יְלַמֵּד

Tertia persona FUTURI
pro Masculino.

Pluralis.		Singularis.
יְלֻמְּדוּ	*Puhal*	יְלֻמַּד
יַלְמִידוּ	*Hiphil*	יַלְמִיד
יָלְמְדוּ	*Hophal*	יָלְמַד
יִתְלַמְּדוּ	*Hithpahel*	יִתְלַמֵּד

Eadem persona pro Fœminino.

תִּלְמוֹדְנָה	*Kal*	תִּלְמוֹד
תִּלָּמַדְנָה	*Niphal*	תִּלָּמֵד
תְּלַמֵּדְנָה	*Pihel*	תְּלַמֵּד
תְּלֻמַּדְנָה	*Puhal*	תְּלֻמַּד
תַּלְמֵדְנָה	*Hiphil*	תַּלְמִיד
תָּלְמַדְנָה	*Hophal*	תָּלְמַד
תִּתְלַמֵּדְנָה	*Hithpahel*	תִּתְלַמֵּד

Se-

Secunda perſona Maſculina
FUTURI.

Pluralis.		Singularis.
תִלְמְדוּ	*Kal*	תִלְמוֹד
תִלָּמְדוּ	*Niphal*	תִלָּמֵד
תְלַמְּדוּ	*Pibel*	תְלַמֵּד
תְלֻמְּדוּ	*Pubal*	תְלֻמַּד
תַלְמִידוּ	*Hiphil*	תַלְמִיד
תָלְמְדוּ	*Hophal*	תָלְמַד
תִתְלַמְּדוּ	*Hithpahel*	תִתְלַמֵּד

Eadem perſona Fœminina.

תִלְמוֹדְנָה	*Kal*	תִלְמְדִי
תִלָּמֵדְנָה	*Niphal*	תִלָּמְדִי
תְלַמֵּדְנָה	*Pibel*	תְלַמְּדִי

Eadem perſona Fœminina.

Pluralis.		Singularis.
תְּלֻמַּדְנָה	*Puhal*	תְּלֻמְּדִי
תַּלְמֵדְנָה	*Hiphil*	תַּלְמִידִי
תָּלְמַדְנָה	*Hophal*	תָּלְמְדִי
תִּתְלַמֵּדְנָה	*Hithpahel*	תִּתְלַמְּדִי

Prima perſona communis.

נִלְמוֹד	*Kal*	אֶלְמוֹד & אֶלְמַד
נִלָּמֵד	*Niphal*	אֶלָּמֵד
נְלַמֵּד	*Pihel*	אֲלַמֵּד
נְלֻמַּד	*Puhal*	אֲלֻמַּד
נַלְמִיד	*Hiphil*	אַלְמִיד
נָלְמַד	*Hophal*	אָלְמַד
נִתְלַמֵּד	*Hithpahel*	אֶתְלַמֵּד

CA-

CAPUT V.

De Verbis Imperfectis, & præcipuè de Defectivis.

I. IMperfecta verba ſunt ea, quæ inter conjugandum unam amittunt literam radicalem. Dividuntur in Defectiva, quæ item literam unam amittunt, cujus in locum *Daghes* impreſſum radicali ſequenti, aut præcedenti, ſubſtituitur; & in Quieſcentia, quæ amiſſam literam vocali longâ compenſant. De iſto quieſcentium genere dicetur infrà; nunc de defectivis agendum eſt.

II. Defectivorum igitur duæ ſunt formæ. Prima eſt eorum, quorum initio deficit נ ut נָתַן *dedit*, נָגַשׁ *ac-*

cessit; ideò vocantur defectiva *Pe*, *Nun*, scilicet prima litera radicalis designata per *Pe*, est *Nun*. Secunda forma est quorum media radicalis reduplicatur, ut גָּלַל *volvit*; vulgò dicuntur Duplicantia *Aiin*, idest duplicantia secundam radicalem, quæ dicitur *Aiin*. Quamvìs hæc verba defectivorum nomen obtineant, non ideò ubique deficiunt, in quibusdam enim certarum conjugationum temporibus perfecta sunt, in aliis verò deficiunt. Quod videre est præsertim in defectivis *Pe*, *Nun*, quorum secunda litera est gutturalis, quia *Daghes* compensativum admittere non possunt, ideò *Nun* retinent, & per omnes ferè conjugationes pèrfectorum leges servant.

III. Alia est prætereà defectivorum forma, sed nullius est difficultatis; continet ea verba, quorum tertia radicalis

est

eſt ת. Quando igitur duo ת occurrent, ultimum excidet, & ejus defectus compenſabitur per *Daghes* forte ſuperſtiti ת impreſſum, ex: gr: כָּרַת *amputavit*, כָּרַתְּ, כָּרַתָּ, כָּרַתִּי, pro כָּרַתְתְּ, כָּרַתְתָּ, כָּרַתְתִּי. Idem faciendum eſt quando ultima radicalis erit נ, ut in נָתַן *dedit*. Ubi duo נ reperiuntur, unum abjicitur, remanet aliud cum *Daghes* forti.

IV. Advertenda ſunt diligentiſſimè ea verba, quæ initio deficiunt, & in fine quieſcunt, & viciſsìm, quæ in fine quieſcunt, & initio deficiunt, ut verbi gratiâ יָרָה *jecit*, יָרֵא *timuit*. Tunc inter conjugandum ſedulò ſervandæ ſunt regulæ, quæ dantur pro utrâque conjugatione talium defectivorum. Monitos Lectores volo me in his con-

jugationibus ea solùm appositurum tempora, quæ deficientiæ obnoxia sunt; cœtera verò, quæ perfecta erunt, prætermissurum. Pro paradigmate defectivorum *Pe*, *Nun*, scilicèt habentium *Nun* pro primâ radicali, adhibeo verbum נָגַשׁ *accessit*.

V. *Conjugatio* Kal *defectivorum* Pe, Nun.

Præteritum *Kal* & duo participia regulariter flectuntur. Sic dicitur נָגַשׁ *accessit* נָגַשְׁתָּ *accessisti* &c.

INFINITIVUS.

גֶּשֶׁת

IM-

IMPERATIVUS.

Fœmininum.	Masculinum,	
גְּשִׁי	גַּשׁ	Sing.
גַּשְׁנָה	גְּשׁוּ	Plur.

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
תִּגַּשׁ		יִגַּשׁ	3
תִּגְּשִׁי		תִּגַּשׁ	2
	אֶגַּשׁ		

Pluralis.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
תִּגַּשְׁנָה		יִגְּשׁוּ	3
תִּגַּשְׁנָה		תִּגְּשׁוּ	2
	נִגַּשׁ		

De

De Conjugatione Niphal.

VI. PRÆTERITUM

Fœmininum.	Commune.	Mafculinum.	
	Singularis.		
נִגְּשָׁה		נִגַּשׁ	3
נִגַּשְׁתְּ		נִגַּשְׁתָּ	2
	נִגַּשְׁתִּי		1
	Pluralis.		
	נִגְּשׁוּ		3
נִגַּשְׁתֶּן		נִגַּשְׁתֶּם	2
	נִגַּשְׁנוּ		1

Benoni.

Sing. נִגַּשׁ : נִגָּשָׁה & נִגֶּשֶׁת

Plur. נִגָּשִׁים נִגָּשׁוֹת

IN-

INFINITIVUS.

Fœmininum. Commune. Mafculinum.

הִנָּגֵשׁ

IMPERATIVUS.

Fœmininum	Masculinum	
הִנָּגְשִׁי	הִנָּגֵשׁ	Sing.
הִנָּגֵשְׁנָה	הִנָּגְשׁוּ	Plur.

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תִּנָּגֵשׁ		יִנָּגֵשׁ	3
תִּנָּגְשִׁי		תִּנָּגֵשׁ	2
	אֶנָּגֵשׁ		1

Pluralis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תִּנָּגֵשְׁנָה		יִנָּגְשׁוּ	3
תִּנָּגֵשְׁנָה		תִּנָּגְשׁוּ	2
	נִנָּגֵשׁ		1

VII. Con-

VII. Conjugationes *Pihel*, *Puhal* & *Hithpahel* regulariter flectuntur. Dicitur enim in *Pihel* נִגֵּשׁ. In *Puhal* נֻגַּשׁ In *Hithpahel* הִתְנַגֵּשׁ:

De Conjugatione Hiphil.

VIII. In Conjugationibus *Hiphil* & *Hophal* deficit semper prima radicalis נ, cujus in locum substituitur *Daghes* sequenti literæ impressum.

PRÆTERITUM

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Singularis.		
הִגִּישָׁה		הִגִּישׁ	3
הִגַּשְׁתְּ		הִגַּשְׁתָּ	2
	הִגַּשְׁתִּי		1

Plu-

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	

Pluralis.

	הִגִּישׁוּ		3
הִגַּשְׁתֶּן		הִגַּשְׁתֶּם	2
	הִגַּשְׁנוּ		1

Benoni.

מַגִּישָׁה & מַגֶּשֶׁת	:	מַגִּישׁ	Sing.
מַגִּישׁוֹת		מַגִּישִׁים	Plur.

Puhal.

מֻגָּשָׁה	מֻגָּשׁ	Sing.
מֻגָּשׁוֹת	מֻגָּשִׁים	Plur.

INFINITIVUS.

הַגִּישׁ & הַגֵּשׁ

IM-

IMPERATIVUS.

Sing.	הַגֵּשׁ	הַגִּישִׁי
Plur.	הַגִּישׁוּ	הַגֵּשְׁנָה

FUTURUM

Singularis.

3	יַגִּישׁ	תַּגִּישׁ
2	תַּגִּישׁ	תַּגִּישִׁי
1	אַגִּישׁ	

Pluralis.

3	יַגִּישׁוּ	תַּגֵּשְׁנָה
2	תַּגִּישׁוּ	תַּגֵּשְׁנָה
1	נַגִּישׁ	

De

De Conjugatione Hophal.

PRÆTERITUM

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Singularis.		
הֻנְּשָׁה		הֻנַּשׁ	3
הֻנַּשְׁתְּ		הֻנַּשְׁתָּ	2
	הֻנַּשְׁתִּי		1
	Pluralis.		
	הֻנְּשׁוּ		3
הֻנַּשְׁתֶּן		הֻנַּשְׁתֶּם	2
	הֻנַּשְׁנוּ		1

Benoni.

הֻנָּשׁ , הֻנָּשִׁים : הֻנָּשָׁה ; הֻנָּשׁוֹת

IN-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

INFINITIVUS.

הֻגַּשׁ

Deeſt IMPERATIVUS.

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Maſculinum	
תֻּגַּשׁ		יֻגַּשׁ	3
תֻּגְּשִׁי		תֻּגַּשׁ	2
	אֻגַּשׁ		1

Pluralis.

Fœmininum	Commune	Maſculinum	
תֻּגַּשְׁנָה		יֻגְּשׁוּ	3
תֻּגַּשְׁנָה		תֻּגְּשׁוּ	2
	נֻגַּשׁ		1

X. Eumdem imitantur conjugandi modum verba יָקַף *circuivit*, יָנַח *di-*

dimisit , לָקַח *accepit* . Quia ultimum frequentissimum est, ea tempora apponam in quibus deficit.

In conjugatione *Kal* duo *Participia Benoni* & *Pahul* sunt perfecta. Præteritum etiam regulariter flectitur; bis tamen reperitur קָח *accepit*, pro לָקַח Ezech. 17. 5. & קָחָם *accepit eos* cum affixo. Oseæ 11. 3.

Conjugatio Kal.

&c. לָקַח *accepit*.

INFINITIVUS.

לְקוֹחַ & קְחַת & קַחַת

IMPERATIVUS.

Fœmininum. Masculinum.

לְקַח vel קַח , קְחוּ ׃ קְחִי , קַחְנָה

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	FUTURUM		
	Singularis.		
תִּקַּח		יִקַּח	3
תִּקְחִי		תִּקַּח	2
	אֶקַּח		1
	Pluralis.		
תִּקַּחְנָה		יִקְחוּ	3
תִּקַּחְנָה		תִּקְחוּ	2
	נִקַּח		1

Sœpè futurum istud reperitur absque *Daghes*, quod etiam accidit aliis verbis defectivis *Pe*, *Nun*. In reliquis conjugationibus לָקַח perfectum est; legitur tamen יֻקַּח *accipietur*, ex futuro *Hophal* pro יְלֻקַּח.

CA-

CAPUT VI.

De Conjugationibus defectivorum in secundâ radicali, seu de duplicantibus Aiin.

I. ALterum defectivorum genus est verborum, quæ secundam radicalem geminant, ut סָבַב *ambivit*, גָּלַל *volvit*. Hujusmodi verba sæpe perfecta manent, & integra. Euphoniæ tamen gratiâ frequentiùs ultima radicis litera tollitur, undè monosyllaba fit vox, ut סַב *circuivit*. גַּל *volvit*. Defectus literæ abjectæ compensatur per *Daghes* forte secundæ radi-

cali impressum quando vox crescit; in monosyllabâ enim voce *Daghes* forte non sentitur, ac proindè superfluum est.

Conjugatio Kal.

II. PRÆTERITUM

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Singularis.		
סַבָּה		סַב	3
סַבּוֹתְ		סַבּוֹתָ	2
	סַבּוֹתִי		1
	Pluralis.		
	סַבּוּ		3
סַבּוֹתֶן		סַבּוֹתֶם	2
	סַבּוֹנוּ		1

Participium *Benoni* סוֹבֵב & *Pahul* סָבוּב perfecta sunt.

IN-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

INFINITIVUS.

סוב

IMPERATIVUS:

Fœmininum	Masculinum
סובִי , סֹבֶינָה	סוב , סובו ;

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תָּסוב		יָסוב	3
תָּסובִי		תָּסוב	2
	אָסוב		1

Pluralis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תְּסֻבֶּינָה		יָסובו	3
תְּסֻבֶּינָה		תָּסובו	2
	נָסוב		1

Conjugatio Niphal.

III. In hâc conjugatione, tertia præteriti habet interdùm *Chiric* præſertìm in verbis, quorum prima litera eſt ח, ut נִחַת *confractus eſt*. Sub primâ radicali eſt *Cametz*, aut *Tzere*, vel *Cholem*. Futurum terminatur etiam in *Cholem*, & aliquando accipit *Tzere* ſub literis formativis, ut אֵקַל *deſpiciar*, יֵחַל *polluetur*, ſine *Daghes*.

Fœmininum.	Commune.	Maſculinum.	
III.	PRÆTERITUM *Niphal*.		
	Singularis.		
נָסַבָּה		נָסַב	3
נְסַבּוֹת		נְסַבּוֹתָ	2
	נְסַבּוֹתִי		1

Plu-

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Pluralis :		
	נָסַבּוּ		3
נְסַבּוֹתֶן		נְסַבּוֹתֶם	2
	נְסַבּוֹנוּ		1

Benoni :

נָסָב , נְסַבִּים : נְסַבָּה , נְסַבּוֹת

INFINITIVUS.

הִסָּב & הִסּוֹב vel הִסַּב

IMPERATIVUS.

Sing. הִסַּב & הִסּוֹב ; הִסַּבִּי

Plur. הִסַּבּוּ הִסַּבֶּינָה

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	FUTURUM Singularis.		
תִּסַּב		יִסַּב	3
תִּסַּבִּי		תִּסַּב	2
	אֶסַּב		1
	Pluralis.		
תִּסַּבֶּינָה		יִסַּבּוּ	3
תִּסַּבֶּינָה		תִּסַּבּוּ	2
	נִסַּב		1

VI. In conjugatione *Pihel*, item in *Puhal* & *Hithpahel*, hæc defectiva plerumque regulariter flectuntur. At sæpe loco *Daghes* & *Chiric* assumunt *Cholem*. Alia quædam primam radicalem geminant, ut à גָּלַל *volvit* fit, גִּלְגֵּל de-

devolvit, & tunc à perfectorum regulis vix discedunt.

Fœmininum. Commune. Masculinum.

Conjugatio Pihel.

PRÆTERITUM

Singularis.

סוֹבְבָה	סוֹבֵב	3
סוֹבַבְתְּ	סוֹבַבְתָּ	2
&c.	סוֹבַבְתִּי	1

Benoni.

מְסוֹבֵב, מְסוֹבְבִים ; מְסוֹבְבָה
מְסוֹבְבוֹת

Pahul.

מְסוֹבָב, מְסוֹבָבִים ; מְסוֹבָבָה
מְסוֹבָבוֹת

IN-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

INFINITIVUS.

סובֵב

IMPERATIVUS.

סובֵב ، סובְבוּ : סובְבִי ، סובֶבְנָה

FUTURUM

Singularis.

תְּסובֵב	יְסובֵב	3
תְּסובְבִי	תְּסובֵב	2
	אֲסובֵב	1

Pluralis.

&c. תְּסובֵבְנָה	יְסובְבוּ	3

Con-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

Conjugatio Puhal.

V. PRÆTERITUM

Singularis:

סוֹבְבָה	סוֹבַב	3
סוֹבַבְתְּ	סוֹבַבְתָּ	2
&c. סוֹבַבְתִּי		1

INFINITIVUS.

סוֹבַב

Deeſt IMPERATIVUS.

FUTURUM.

&c. תְּסוֹבַב	יְסוֹבַב	3

Con-

Fœmininum.	Commune.	Musculinum.	

Conjugatio Hiphil.

VI. PRÆTERITUM:

הֵסֵבָּה		הֵסֵב	3
הֲסִבּוֹת		הֲסִבּוֹתָ	2
	הֲסִבּוֹתִי		1

Pluralis:

	הֵסֵבּוּ		3
הֲסִבּוֹתֶן		הֲסִבּוֹתֶם	2
	הֲסִבּוֹנוּ		1

PARTICIPIUM
Benoni.

מֵסֵב׳ מְסִבִּים׃ מְסִבָּה׳מְסִבּוֹת

PAR-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

PARTICIPIUM *Pahul.*

מוּסָב, מוּסָבִּים ׃ מוּסַבָּה

מוּסַבּוֹת

INFINITIVUS.

הֵסֵב & הָסֵב

IMPERATIVUS.

הָסֵב, הָסֵבּוּ ׃ הָסֵבִּי, הֲסִבֶּינָה

FUTURUM.

Singularis.

3 יָסֵב תָּסֵב

2 תָּסֵב תָּסֵבִּי

1 אָסֵב

Pluralis.

3 יָסֵבּוּ תְּסִבֶּינָה &c.

Con-

Fœmininum. Commune. Mafculinum.

Conjugatio Hophal.

VII. PRÆTERITUM

Singularis.

הוּסַבָה	הוּסַב	3
הוּסַבּוֹת	הוּסַבּוֹתָ	2
	הוּסַבּוֹתִי &c.	1

Benoni.

הוּסַב, הוּסַבִּים | הוּסַבָה, הוּסַבּוֹת

INFINITIVUS.

הוּסֵב

FUTURUM

Singularis.

תּוּסַב	יוּסַב	3
תּוּסַבִּי	תּוּסַב	2
	אוּסַב	1

Plu-

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	Pluralis.		
&c. תּוּסַבֶּינָה		יוּסַבּוּ	3

De Conjugatione Hithpahel.

VIII. Conjugatio *Hitpahel* ad formam *Pihel* ſupraſcriptam ſimpliciter aſſumit הִתְ. Fit in verbo סָבַב tranſpoſitio primæ radicalis, & characteriſticæ ת, quia ס eſt litera ſibilans.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	PRÆTERITUM		
	Singularis.		
הִסְתּוֹבְבָה		הִסְתּוֹבֵב	3
הִסְתּוֹבַבְתְּ		הִסְתּוֹבַבְתָּ	2
	הִסְתּוֹבַבְתִּי		1

Reliqua ut in *Pibel*.

ÇA-

CAPUT VII.

De Conjugationibus Quiescentium Pe, Jod.

I. Quiescentia dicuntur illa verba, quia prima eorum litera est *Jod* quiescens. Hanc literam, ubi anomala sunt, vel abjiciunt, vel in *Vau* convertunt. Quædam pauca excipiuntur, quæ literam *Jod* abjectam per *Daghes* compensant, ea sunt. יָצַק *fudit*, יָצַר *formavit*; יָצַת *accendit*, יָקַף *ambivit*, יָנַח *statuit*, יָצַב *stetit*, יָצַג *constituit*, יָצַע *stravit*.

II. In hac conjugatione, Infinitivus habet duplex *Patach*. si media litera gut-

gutturalis sit: ut רַעַת *cognoscere* ab יָרַע *cognovit*. Imperativus quandoque habet *Patach* in iis præsertìm verbis, quorum tertia gutturalis est, ut רַע *cognosce*, ab יָרַע. pl. רְעוּ *cognoscite*; in fœminino רְעִי, רַעְנָה. Cum ה paragogico, ab initio mutat *Tzere* & *Patach* in *Sceva*, ut רְרָה *descende*, ab יָרַד *descendit*.

III. Futurum sæpè habet *Jod* radicale vel expressum, ut יִירַשׁ *possidebit*: vel suppressum in *Chiric*, ut אִישַׁן *dormiam*. Quando *Jod* resolvitur in *Chirich*, tunc sub ultimâ sillabâ loco *Tzere* est *Patach*. Illud *Tzere* corripitur in *Segol* si auferatur accentus, aut ad penultimam retrahatur ut וַיֵּשֶׁב *& habitabit*.

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

IV. *Conjugatio* Kal.

יָשַׁב, יָשַׁבְתָּ &c. , יָשְׁבָה &c.

PARTICIPIUM
Benoni.

יוֹשֵׁב, יִם ׃ יוֹשְׁבָה & יוֹשֶׁבֶת, וֹת

PARTICIPIUM
Pabul.

יָשׁוּב, יְשׁוּבִים ׃ יְשׁוּבָה, יְשׁוּבוֹת

INFINITIVUS.

שֶׁבֶת

IMPERATIVUS.

שֵׁב, שְׁבוּ ׃ שְׁבִי, שֵׁבְנָה

FU-

Fœmininum. Commune. Maſculinum,

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Maſculinum	
תֵּשֵׁב		יֵשֵׁב	3
תֵּשְׁבִי		תֵּשֵׁב	2
	&c. אֵשֵׁב		1

V. *Conjugatio* Niphal.

PRÆTERITUM

Singularis.

&c. נוֹשְׁבָה   נוֹשַׁב, נוֹשַׁבְתָּ

PARTICIPIUM

Benoni.

נוֹשָׁב, ־ִים : נוֹשָׁבָה & נוֹשֶׁבֶת, ־וֹת

Fœmininum. Commune. Masculinum.

INFINITIVUS.

הוּשַׁב

IMPERATIVUS:

הוּשַׁב, הוּשְׁבוּ : הוּשְׁבִי, הוּשַׁבְנָה

FUTURUM

Singularis.

יוּשַׁב, תּוּשַׁב : תּוּשַׁב, תּוּשְׁבִי

אוּשַׁב, &c.

VII. Conjugationes *Pihel* & *Puhal* regulariter flectuntur. Dicitur enim יִשֵּׁב in Præterito *Pihel*. In Futuro יְיַשֵּׁב. In Participio *Benoni* מְיַשֵּׁב. In Præterito conjugationis *Puhal* יֻשַּׁב.

De

De Conjugatione Hiphil.

VIII. Conjugationis *Hiphil* anomalia eſt in radicali *Jod*, quæ mutatur in *Cholem*. Quædam verba retinent *Jod*, ſed quieſcens in *Tzere*, ut הֵיטִיב *benefecit*. Futurum etiam ſæpè deſinit in *Tzere*.

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

PRÆTERITUM
Hiphil.

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
הוֹשִׁיבָה		הוֹשִׁיב	3
הוֹשַׁבְתְּ		הוֹשַׁבְתָּ	2
	הוֹשַׁבְתִּי &c.		1

PARTICIPIUM *Benoni*.

מוֹשִׁיבָה, וֹת   מוֹשִׁיב, ִים :

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

PARTICIPIUM *Pahul*.

מוּשָׁב, ים ׃ מוּשָׁבָה, ות

INFINITIVUS.

הוֹשִׁיב & הוֹשֵׁב

IMPERATIVUS.

הוֹשִׁיב, הוֹשִׁיבוּ ׃ הוֹשִׁיבִי

׃ הוֹשֵׁבְנָה

FUTURUM
Singularis.

יוֹשִׁיב, תּוֹשִׁיב ׃ תּוֹשִׁיב, תּוֹשִׁיבִי

אוֹשִׁיב

Plu-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

Pluralis:

יוֹשִׁיבוּ, תּוֹשִׁיבוּ : תּוֹשֵׁבְנָה
, נוֹשִׁיב

Conjugatio Hophal.

IX. In hâc conjugatione litera *Jod* commutatur in *Sciurek*.

PRÆTERITUM

Fœmininum. Masculinum:

הוּשַׁב, הוּשַׁבְתָּ : הוּשְׁבָה &c.

INFINITIVUS:

הוּשֵׁב

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

FUTURUM.

Singularis.

יוֹשַׁב , תּוֹשַׁב ׃ תּוֹשַׁב , תּוֹשְׁבִי

אוֹשַׁב , &c.

De Conjugatione Hithpahel.

X. Conjugatio *Hitpahel* à norma perfectorum non diſcedit; dicitur enim הִתְיַשַּׁבְתָּ , הִתְיַשֵּׁב &c. Tria excipiuntur verba, quæ mutant *Jod* in *Vau*. Ea ſunt יָסַר *erudivit*, quod facit הִתְוַסֵּר ׃ יָדַע *cognovit*, & habet הִתְוַדַּע ׃ יָכַח *arguit*, unde הִתְוַכַּח. Reperitur ſemel נִוַּסְּרוּ *erudientur*. *Ezech.*

Ezech. 23. 48. pro נִתְוַסְּרוּ formâ mixtâ ex *Hithpahel* & *Niphal*.

CAPUT VIII.

De Quiescentibus Aiin, Vau, *vel* Jod.

I. JUnguntur simul in hâc conjugatione duæ Quiescentium formæ, verba scilicèt, quorum secunda radicalis est *Jod* vel *Vau*, quia idem est omninò conjugandi modus. Horum irregularitas perpetua est in mediâ radicali, quæ vel quiescit, vel abjicitur. Notandum est in hâc verborum formâ radicem ab Infinitivo, non à Præterito esse desumendam. Infinitivus enim קוּם *surgere* tres habet radicales. Præteritum verò tantùm habet duas; ut

ut קָם *ſurrexit*. Alia eſt etiam punctorum forma, ſcilicèt in *Tzere*, ut מֵת *mortuus eſt*; Alia habent *Cholem*, ut אוֹר *illucere*: בּוֹשׁ *erubeſcere*. Quæ terminantur per ת illud abjiciunt, quando aliud ת occurrit, ut à מֵת *mortuus eſt*; in ſecundâ perſonâ Præteriti dicitur מַתָּ non מַתְתָּ.

II. Non omnia tamen verba quorum radicalis media eſt *Vau* aut *Jod*, debent ad hanc Quieſcentium formam referri; quædam enim pauca excipiuntur, quæ plerumque in ה deſinunt; in eis enim media radicalis pronuntiatur, ut קָוָה *expectavit*, הָיָה *fuit*, ſic etiam אָיַב *inimicatus eſt*. גָּוַע *expiravit*; & ſi quæ his ſimilia.

Pro utrâque ſupradictâ formâ unum dum-

dumtaxat paradigma appono verbum קוּם *ſurgere*.

III. *Conjugatio* Kal.

PRÆTERITUM

Fœmininum.	Commune.	Maſculinum.	
	Singularis.		
קָמָה		קָם	3
קַמְתְּ		קַמְתָּ	2
	קַמְתִּי &c.		1

PARTICIPIUM
Benoni.

קָם · קָמִים ׃ קָמָה · קָמוֹת

PARTICIPIUM *Pahul*.

קוּם · קוּמִים ׃ קוּמָה · קוּמוֹת

Fœmininum. Commune. Masculinum.

INFINITIVUS.

קוֹם

IMPERATIVUS.

קוֹם, קוּמוּ: קוּמִי, קוּמְנָה

FUTURUM

Singularis.

3 יָקוּם תָּקוּם

2 תָּקוּם תָּקוּמִי

1 אָקוּם &c.

De Conjugatione Niphal.

IV. Conjugationis hujus anomalia est in mediâ radicali, quæ semper habet *Cholem* loco *Sciurech*: prætereà sub literâ נ characteristicâ est *Camets*; aliquando tamen reperitur *Tzere*.

PRÆ-

Fœmininum. Commune. Mufculinum.

PRÆTERITUM
Singularis.

Fœmininum	Commune	Mufculinum	
נָקוֹמָה		נָקוֹם	3
נְקוֹמוֹת		נְקוֹמוֹתָ	2
	&c. נְקוֹמוֹתִי		1

Benoni:

נָקוֹם, נְקוֹמִים; נְקוֹמָה, נְקוֹמוֹת

INFINITIVUS.

הִקּוֹם

IMPERATIVUS.

הִקּוֹם, הִקּוֹמוּ; הִקּוֹמִי, הִקּוֹמְנָה

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	FUTURUM Singularis.		
תָּקוּם		יָקוּם	3
תָּקוּמִי		תָּקוּם	2
	&c. אָקוּם		1

De Conjugatione Pihel.

V. Conjugatio *Pihel* anomaliam habet in secundâ radicali, quæ quiescit in *Cholem*; geminatur ultima, quia *Vau* non potest accipere *Daghes* forte quod est characteristicum conjugationis.

Forma eadem est cum verbis geminantibus secundam radicalem; sed ratio formationis diversa est. Nam in Geminantibus secundam, litera geminata radicalis est; in Quiescentibus verò *Aiin*, *Vau*, duplicata litera ad conjugatio-

tionis formam pertinet, non ad radicem.

VI. Fiunt ex hâc Quiescentium formâ verba quatuor literarum hoc modo. Prima & tertia geminantur, media verò ejicitur; exempli gratiâ כִּלְכֵּל *sustentavit* à כּוּל *capere*. Sunt etiam nonnulla, quæ flectuntur in *Pihel* more perfectorum, ut חִיֵּב *reum fecit* à חוּב *debitor*. קִיֵּם *stabilivit* à קוּם:

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	PRÆTERITUM *Pihel*.		
	Singularis.		
קוֹמְמָה		קוֹמֵם	3
קוֹמַמְתְּ		קוֹמַמְתָּ	2
	קוֹמַמְתִּי &c.		1

PAR-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

PARTICIPIUM
Benoni.

מְקוֹמֵם, יִם׃ מְקוֹמְמָה &
מְקוֹמֶמֶת, ות

PARTICIPIUM
Pahul.

מְקוֹמָם, יִם׃ מְקוֹמָמָה, ות

INFINITIVUS.

קוֹמֵם

IMPERATIVUS.

קוֹמֵם, קוֹמְמוּ׃ קוֹמְמִי
; קוֹמֵמְנָה

	Masculinum.	Commune.	Fœmininum.
3	יְקוֹמֵם		תְּקוֹמֵם
2	תְּקוֹמֵם		תְּקוֹמְמִי
1		אֲקוֹמֵם &c.	

FUTURUM

Singularis.

VII. *Conjugatio* Puhal.

PRÆTERITUM

Singularis.

קוֹמָם, קוֹמַמְתָּ : קוֹמְמָה &c.

INFINITIVUS.

קוֹמֵם

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Maſculinum	
תְּקוֹמֵם		יְקוֹמֵם	3
תְּקוֹמְמִי		תְּקוֹמֵם	2
	אֲקוֹמֵם		

Pluralis.

Fœmininum	Maſculinum
&c. תְּקוֹמֵמְנָה	יְקוֹמְמוּ

De Conjugatione Hiphil.

VIII. Anomalia hujus conjugationis eſt in mediâ radicali, aut ejectâ, aut in *Jod* commutatâ. Characteriſtica ה habet ſub ſe vocalem longam, quia præponitur voci monoſyllabæ.

Participium *Benoni* ſœpè habet *Tzere* loco *Chiric*, quod etiam interdùm Futuro contingit.

PRÆ-

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	

PRÆTERITUM

Hiphil.

Singularis.

הֵקִימָה		הֵקִים	3
הֵקַמְתְּ		הֵקַמְתָּ	2
	&c. הֵקַמְתִּי		1

Est alia hujus Præteriti forma.

Idem PRÆTERITUM

Singularis.

הֵקִימָה		הֵקִים	3
הֲקִימוֹת		הֲקִימוֹתָ	2
	&c. הֲקִימוֹתִי		1

PARTICIPIUM *Benoni.*

מֵקִים, יִם : מְקִימָה, מְקִימוֹת

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

PARTICIPIUM
Pahul.

מוּקָם ; יִם ׃ מוּקָמָה ; מוּקָמוֹת

INFINITIVUS.

הָקִים vel הָקֵם

IMPERATIVUS.

הָקֵם ׳ הָקִימוּ ׃ הָקִימִי ׳ הָקֵמְנָה

FUTURUM.

Singularis.

יָקִים ; תָּקִים ׃ תָּקִים ׳ תָּקִימִי
&c. אָקִים ׳

IX. *Con-*

Fœmininum. Commune. Masculinum.

IX. *Conjugatio* Hophal.

PRÆTERITUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
הוּקְמָה		הוּקַם	3
הוּקַמְתְּ		הוּקַמְתָּ	2
	&c. הוּקַמְתִּי		1

INFINITIVUS.

הוּקַם & הוּקַם

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תּוּקַם		יוּקַם	3
תּוּקְמִי		תּוּקַם	2
	אוּקַם		1

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

Pluralis.

&c. תּוּקַמְנָה יוּקְמוּ

De Conjugatione Hithpahel.

X. Conjugatio *Hithpahel* addit literas characteriſticas הִתְ conjugationi *Pihel* unde fit.

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

PRÆTERITUM

הִתְקוֹמְמָה הִתְקוֹמֵם

&c. הִתְקוֹמַמְתְּ

Benoni.

&c. מִתְקוֹמֵם

Cœ-

Cœtera tempora ob facilitatem omitto. Est & altera forma ut הִתְקַיֵּם *se ipse confirmavit, constituit.* הִצְטַיֵּר *in viaticum sumpsit* à צוּד *venatus est*, in qua voce ט ponitur post צ pro ת, ut supra diximus agendo de perfectis.

CAPUT IX.

De Quiescentibus literâ radicali Aleph.

I. HÆc verba dicuntur Quiescentia *Lamed*, *Aleph*, eorum anomalia est in א, quæ ut plurimùm quiescit in vocali longâ. Non multùm ista Quiescentium forma à perfectorum regulis discedit. Duplex est Præteriti forma; altera in ָ & ֵ ut מָלֵא *im-*

plevit; alia cum duplice *Cametz*, ut in מָצָא *invenit*. Nonnunquam inter conjugandum hæc verba amittunt א, aliquando etiam flectuntur ut Quiescentia *Lamed*, *He*, de quibus infrà.

Fœmininum. Commune. Masculinum.

II. *Conjugatio* Kal.

PRÆTERITUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
מָצְאָה		מָצָא	3
מָצָאת		מָצָאתָ	2
	מָצָאתִי &c.		1

PARTICIPIUM
Benoni.

מוֹצֵא, יִם: מוֹצְאָה; מוֹצְאוֹת

PAR-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

PARTICIPIUM

Pabul.

מָצוּא ׳ יִם ׃ מְצוּאָה ، מְצוּאוֹת .

INFINITIVUS.

מָצוּא & מְצוּא vel מְצוּאת

IMPERATIVUS.

מְצָא ، מִצְאוּ ׃ מִצְאִי ، מְצֶאנָה

FUTURUM

Singularis.

יִמְצָא ، תִּמְצָא ׃ תִּמְצָא ، תִּמְצְאִי

אֶמְצָא ،

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

Conjugatio Niphal.

PRÆTERITUM

Singularis.

Fœmininum	Maſculinum	
נִמְצְאָה	נִמְצָא	3
נִמְצֵאת	נִמְצֵאתָ	2
	&c. נִמְצֵאתִי	1

Benoni.

נִמְצָא ׳ נִמְצָאִים ׃ נִמְצָאָה

נִמְצָאוֹת

INFINITIVUS.

הִמָּצֵא

IM-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

IMPERATIVUS.

הִמָּצֵא ׳ הִמָּצְאוּ הִמָּצְאִי

הִמָּצֶאנָה

FUTURUM

3 יִמָּצֵא׳ תִּמָּצֵא׃ תִּמָּצֵא׳ תִּמָּצְאִי

אֶמָּצֵא &c.

IV. *Conjugatio* Pihel.

PRÆTERITUM

Singularis.

מִצֵּא ׳ מִצֵּאתָ ׃ מִצְּאָה ׳ מִצֵּאת

׳ מִצֵּאתִי &c.

Benoni.

מְמַצֵּא ׳ ים מְמַצְּאָה ׳ ות ·

Pa-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

Pahul.

מְמֻצָּא, יִם: מְמֻצָּאָה, וֹת

INFINITIVUS.

מַצֵּא & מַצּוֹאת

IMPERATIVUS.

מַצֵּא, מַצְּאוּ: מַצְּאִי, מַצֶּאנָה

FUTURUM

3 יְמַצֵּא תְּמַצֵּא &c.

V. *Conjugatio* Puhal.

Puncto Kibbuts differt à præcedenti.

PRÆTERITUM

Singularis.

3 מֻצָּא מֻצְּאָה &c.

Be-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

Benoni.

מֻצָּא׳ יִם ; מֻצָּאָה׳ וֹת ;

INFINITIVUS.

מֻצוֹא & מֻצוֹאת

FUTURUM

יֻמְצָא תֻּמְצָא &c.

Fœmininum. Commune. Masculinum.

Conjugatio Hiphil.

PRÆTERITUM.

3. הִמְצִיא הִמְצִיאָה

2. הִמְצֵאתָ הִמְצֵאת

1. הִמְצֵאתִי

Pa-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

PARTICIPIUM
Benoni.

מְקוֹמֵם, יִם: מְקוֹמְמָה &
מְקוֹמֶמֶת, וֹת

PARTICIPIUM
Pahul.

מְקוֹמָם, יִם: מְקוֹמָמָה, וֹת

INFINITIVUS.

קוֹמֵם

IMPERATIVUS.

קוֹמֵם, קוֹמְמוּ: קוֹמְמִי
קוֹמֵמְנָה

FU-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Masculinum	
תְּקוֹמֵם	יְקוֹמֵם	3
תְּקוֹמְמִי	תְּקוֹמֵם	2
&c.	אֲקוֹמֵם	1

VII. *Conjugatio* Puhal.

PRÆTERITUM

Singularis.

קוֹמַם ; קוֹמַמְתָּ : קוֹמְמָה &c.

INFINITIVUS.

קוֹמֵם

Fœmininum. Commune. Masculinum.

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תְּקוֹמֵם		יְקוֹמֵם	3
תְּקוֹמְמִי		תְּקוֹמֵם	2
	אֲקוֹמֵם		

Pluralis.

&c. תְּקוֹמֵמְנָה יְקוֹמְמוּ

De Conjugatione Hiphil.

VIII. Anomalia hujus conjugationis est in mediâ radicali, aut ejectâ, aut in *Jod* commutatâ. Characteristica ה habet sub se vocalem longam, quia præponitur voci monosyllabæ.

Participium *Benoni* sæpè habet *Tzere* loco *Chiric*, quod etiam interdùm Futuro contingit.

PRÆ-

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	

PRÆTERITUM

Hiphil.

Singularis.

הֵקִימָה		הֵקִים	3
הֲקַמְתְּ		הֲקַמְתָּ	2
	&c. הֲקַמְתִּי		1

Est alia hujus Præteriti forma.

Idem PRÆTERITUM

Singularis.

הֵקִימָה		הֵקִים	3
הֲקִימוֹת		הֲקִימוֹתָ	2
	&c. הֲקִימוֹתִי		1

PARTICIPIUM *Benoni*.

מֵקִים, יִם : מְקִימָה, מְקִימוֹת

Fœmininum. Commune. Masculinum.

PARTICIPIUM

Pahul.

מוּקָם ; ־ִים : מוּקָמָה ; מוּקָמוֹת

INFINITIVUS.

הָקִים vel הָקֵם

IMPERATIVUS.

הָקֵם , הָקִימוּ : הָקִימִי , הָקֵמְנָה

FUTURUM.

Singularis.

יָקִים ; תָּקִים : תָּקִים , תָּקִימִי

&c. אָקִים ,

IX. *Con-*

Fœmininum. Commune. Masculinum.

IX. *Conjugatio* Hophal.

PRÆTERITUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
הוּקְמָה		הוּקַם	3
הוּקַמְתְּ		הוּקַמְתָּ	2
	&c. הוּקַמְתִּי		1

INFINITIVUS.

הוּקֵם & הוּקַם

FUTURUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
תּוּקַם		יוּקַם	3
תּוּקְמִי		תּוּקַם	2
	אוּקַם		1

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

Pluralis.

&c. תּוּקַמְנָה יוּקְמוּ

De Conjugatione Hithpahel.

X. Conjugatio *Hithpahel* addit literas characteriſticas הִתְ conjugationi *Pihel* unde fit.

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

PRÆTERITUM

הִתְקוֹמְמָה הִתְקוֹמֵם

&c. הִתְקוֹמַמְתְּ

Benoni.

&c. מִתְקוֹמֵם

Cœ-

Cœtera tempora ob facilitatem omitto. Est & altera forma ut הִתְקַיֵּם *se ipse confirmavit, constituit.* הִצְטַיֵּד *in viaticum sumpsit* à צוּד *venatus est*, in qua voce ט ponitur post צ pro ת, ut supra diximus agendo de perfectis.

CAPUT IX.

De Quiescentibus literâ radicali Aleph.

I. HÆc verba dicuntur Quiescentia *Lamed*, *Aleph*, eorum anomalia est in א, quæ ut plurimùm quiescit in vocali longâ. Non multùm ista Quiescentium forma à perfectorum regulis discedit. Duplex est Præteriti forma; altera in ָ & ֵ ut מָלֵא *im-*

plevit; alia cum duplice *Cametz*, ut in מָצָא *invenit*. Nonnunquam inter conjugandum hæc verba amittunt א, aliquando etiam flectuntur ut Quiescentia *Lamed*, *He*, de quibus infrà.

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
מָצְאָה		מָצָא	3
מָצָאת		מָצָאתָ	2
	מָצָאתִי &c.		1

II. *Conjugatio* Kal.

PRÆTERITUM

Singularis.

PARTICIPIUM
Benoni.

מוֹצֵא, ים: מוֹצְאָה; מוֹצְאוֹת

PAR-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

PARTICIPIUM

Pabul.

מָצוּא ; יִם : מְצוּאָה , מְצוּאוֹת .

INFINITIVUS.

מָצוּא & מְצוּא vel מְצוּאת

IMPERATIVUS.

מְצָא , מִצְאוּ : מִצְאִי , מְצֶאנָה

FUTURUM

Singularis.

יִמְצָא , תִּמְצָא : תִּמְצָא , תִּמְצְאִי

אֶמְצָא ,

Fœmininum. Commune. Mafculinum.

Conjugatio Niphal.

PRÆTERITUM
Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
נִמְצְאָה		נִמְצָא	3
נִמְצֵאת		נִמְצֵאתָ	2
	&c. נִמְצֵאתִי		1

Benoni.

נִמְצָא · נִמְצָאִים ׃ נִמְצָאָה
נִמְצָאוֹת

INFINITIVUS.

הִמָּצֵא

Fœmininum. Commune. Mafculinum.

IMPERATIVUS.

הִמָּצֵא , הִמָּצְאוּ הִמָּצְאִי

הִמָּצֶאנָה

FUTURUM

3 יִמָּצֵא , תִּמָּצֵא ; תִּמָּצֵא , תִּמָּצְאִי

&c. אֶמָּצֵא

IV. *Conjugatio* Pihel.

PRÆTERITUM

Singularis.

מִצֵּא , מִצֵּאתָ ; מִצְּאָה , מִצֵּאת

&c. מִצֵּאתִי ,

Benoni.

מְמַצֵּא , ים מְמַצְּאָה , ות .

Pa-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

Pabul.

מְמֻצָּאָה, ות   מְמֻצָּא, יִם׃

INFINITIVUS.

מַצּוֹאת & מַצֵּא

IMPERATIVUS.

מַצֵּא, מַצְּאוּ׃ מַצְּאִי, מַצֶּאנָה

FUTURUM

&c. תְּמַצֵּא   יְמַצֵּא 3

V. *Conjugatio* Puhal.

Punćto Kibbuts differt à præcedenti.

PRÆTERITUM
Singularis.

&c. מֻצְּאָה   מֻצָּא 3

Be-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

Benoni.

מְצָא׳ יִם ׃ מְצָאָה׳ וֹת ׃

INFINITIVUS.

מְצוֹא & מְצוֹאת

FUTURUM

יְמֻצָּא תְּמֻצָּא &c.

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

Conjugatio Hiphil.

PRÆTERITUM.

3. הִמְצִיא הִמְצִיאָה

2. הִמְצֵאתָ הִמְצֵאת

1. הִמְצֵאתִי

Pa-

Fœmininum. Commune. Musculinum.

Pahul. *Benoni.*

&c. מֻמְצָא &c. מַמְצִיא

INFINITIVUS.

הַמְצִיא vel הַמְצֵא

IMPERATIVUS.

הַמְצֵא, הַמְצִיאוּ; הַמְצִיאִי
הַמְצֶאנָה,

FUTURUM.

3 יַמְצִיא &c. תַּמְצִיא
אַמְצִיא

VI. *Con-*

Fœmininum. Commune. Masculinum.

VI. *Conjugatio* Hophal.

PRÆTERITUM.

Fœmininum	Masculinum	
הָמְצְאָת	הָמְצָא	3
הָמְצֵאת	הָמְצֵאתָ	2
	&c. הָמְצֵאתִי	1

Benoni.

&c. הָמְצָא, יִם

INFINITIVUS.

הָמְצֵא vel הָמְצוֹאת

FUTURUM.

Fœmininum	Masculinum	
תָּמְצָא	יָמְצָא, תָּמְצָא :	3
תָּמְצְאִי &c.	אָמְצָא,	

VII. *Con-*

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

VII. *Conjugatio* Hithpahel.

PRÆTERITUM.

Fœmininum		Masculinum	
הִתְמַצְּאָה		הִתְמַצֵּא	3
&c.		הִתְמַצֵּאתָ	2

Benoni.

&c.	מִתְמַצֵּא

INFINITIVUS.

הִתְמַצֵּא

IMPERATIVUS.

הִתְמַצֵּא ׳ הִתְמַצְּאוּ ׃ הִתְמַצְּאִי
הִתְמַצֶּאנָה

FUTURUM.

&c. תִּתְמַצֵּא	יִתְמַצֵּא	3

CA-

CAPUT X.

De Quiescentibus tertiâ radicali ה.

I. AD hunc Heteroclitorum ordinem referuntur verba omnia, quorum ultima radicalis est ה. Horum anomalia est triplex per omnes Conjugationes. Primò enim ה quiescit: secundò abjicitur: tertiò in aliam literam commutatur.

II. Singula tempora propriam habent terminationem à perfectorum regulis discrepantem. Prima Præteriti vox semper desinit in *Camets* in quâlibet conjugatione: Participia habent *Segol*, excepto *Pahul* in conjugatione *Kal*, quod habet *Jod*. Infinitivus assu-

mit *Cholem*, vel ות. Gerundia cum literis ב, כ, ל, מ admittunt solam terminationem ות. Imperativus postulat *Tzere*. Futurum verò *Segol*. Interdùm hæc *verba* formam assumunt Quiescentium *Pe*, *Aleph*.

III. Quatuor verba, quæ habent *Mappic* in ultimâ radicali ה, sequuntur perfectorum normam; ea sunt גָּבַהּ *exaltavit se*, כָּמַהּ *concupivit*, נָגַהּ *splenduit*, תָּמַהּ *admiratus est*. Paradigma pro Quiescentibus *Lamed*, *He* erit verbum מָנָה *numeravit*, vel *supputavit*.

IV. *Con-*

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

IV. *Conjugatio* Kal.

PRÆTERITUM

Singularis.

Fœmininum	Commune	Maſculinum	
מָנְתָה		מָנָה	3
מָנִית		מָנִיתָ	2
	מָנִיתִי		1

Pluralis.

Fœmininum	Commune	Maſculinum	
	מָנוּ		3
מְנִיתֶן		מְנִיתֶם	2
	מָנִינוּ		1

Benoni.

מוֹנֶה, מוֹנִים : מוֹנָה, מוֹנוֹת

Fœmininum. Commune. Masculinum.

PARTICIPIUM *Pabul.*

מָנוּי, מְנוּיִם ׃ מְנוּיָה, מְנוּיוֹת

INFINITIVUS.

מָנוֹה & מָנוֹת vel מְנוֹת

IMPERATIVUS.

מְנֵה, מְנוּ ׃ מְנִי, מְנֶינָה

FUTURUM.

יִמְנֶה תִּמְנֶה 3

תִּמְנֶה תִּמְנִי 2

אֶמְנֶה 1

Pluralis.

יִמְנוּ תִּמְנֶינָה 3

תִּמְנוּ תִּמְנֶינָה 2

נִמְנֶה 1

V. In

V. In Futuro Conjugationis *Kal* variantur puncta maximè propter gutturales, dicitur enim ab עָלָה *ascendit*, in primâ Futuri אֶעֱלֶה *ascendam*, in tertiâ יַעֲלֶה.

Sedulò etiam est notandum in Futuro abjici sœpissimè literam ה. Primò enim dicitur וַיִּקֶן *& possedit*, quod accidit præsertìm si *Vau* conversivum præfigatur, & tunc *Segol* secundæ radicalis ad primam retrahitur, & literæ אית״ן Futuri formativæ assumunt *Chiric* vel *Tzere*, ut תֵּפֶן *respicies*. Sed si prima vel secunda radicis litera est gutturalis, loco illius *Segol* quod retrahitur ad primam, ponitur *Patach*, ut וַיִּחַן *& castrametatus est*. Interdùm duplex *Patach* reperitur, ut וָאַעַן *& respondi*

pro וָאֲעַנֶּה, & aliquando illud *Patach* tranſit in *Camets*, ut וַיָּחַל & *ægrotavit*.

Secundò tùm ponuntur duo *Sceva* ſub duabus radicalibus, quæ remanent, quando ſecunda radicis litera eſt una ex בגדכפת, ut יֵרְדְּ *dominabitur*; וַתֵּבְךְּ & *flevit*, וַיֵּשְׁתְּ & *bibit*. Quod contingit voci וַיַּרְא, & *vidit* à רָאָה. Tertiò ex verbo הָיָה *fuit*, dicitur in Futuro אֱהִי pro אֶהְיֶה *ero*. ſic in aliis perſonis תְּהִי *eris*, יְהִי *erit*. Quartò verba, quæ incipiunt à נ unicam tantùm ſervant radicalem תֵּט pro תִּטֶּה *inclinabit* à נָטָה *inclinavit*; יֵז pro יִזֶּה à נָזָה *aſperſit*,

וַיֵּךְ

וַיַּךְ & *percutiet* à נָכָה *percussit*.

Fœmininum. Commune. Masculinum.

VI. *Conjugatio* Niphal.

PRÆTERITUM.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
נִמְנְתָה		נִמְנָה	3
נִמְנֵית		נִמְנֵיתָ	2
	נִמְנֵיתִי		1

Pluralis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
	נִמְנוּ		3
נִמְנֵיתֶן		נִמְנֵיתֶם	2
	נִמְנֵינוּ		1

PARTICIPIUM

Benoni.

נִמְנָה, וֹת. נִמְנֶה, יִם:

Fœmininum. Commune. Musculinum.

INFINITIVUS.

הִמָּנֵה , הִמָּנוֹה , הִמָּנוֹת

IMPERATIVUS.

הִמָּנֵה , הִמָּנוּ : הִמָּנִי , הִמָּנֶינָה ·

FUTURUM.

Singularis.

יִמָּנֶה , תִּמָּנֶה : תִּמָּנֶה , תִּמָּנִי

אֶמָּנֶה ,

Pluralis.

יִמָּנוּ , תִּמָּנוּ : תִּמָּנֶינָה

נִמָּנֶה ,

VII. *Con-*

VII. *Conjugatio* Pihel.

PRÆTERITUM

Singularis.

מִנָּה, מִנֵּיתָ : מִנְּתָה, מִנֵּית

מִנֵּיתִי &c.

PARTICIPIUM

Benoni.

מְמַנֶּה, ־ים : מְמַנָּה, ־ות

PARTICIPIUM

Pahul.

מְמֻנֶּה, ־ים : מְמֻנָּה, ־ות

INFINITIVUS.

מַנֵּה, מַנּוֹה, מַנּוֹת

Fœmininum. Commune. Masculinum.

IMPERATIVUS.

מַנֵּה · מַנּוּ ׃ מַנִּי · מַנֶּינָה

FUTURUM

Singularis.

יְמַנֶּה · תְּמַנֶּה ׃ תְּמַנֶּה · תְּמַנִּי

אֲמַנֶּה

Pluralis.

יְמַנּוּ · תְּמַנּוּ ׃ תְּמַנֶּינָה

נְמַנֶּה ·

VIII. *Conjugatio* Puhal.

PRÆTERITUM

מֻנָּה · מֻנֵּיתָ ׃ מֻנְּתָה · מֻנֵּית

מֻנֵּיתִי · &c.

IN-

Fœmininum. Commune. Maſculinum.

INFINITIVUS.

מְנוֹת , מְנוֹה

FUTURUM

יְמֻנֶּה , תְּמֻנֶּה ; תְּמֻנֶּה , תְּמֻנִּי

, אֲמֻנֶּה &c.

IX. *Conjugatio* Hiphil.

PRÆTERITUM

Singularis.

3 הִמְנָה הִמְנְתָה

2 הִמְנֵיתָ הִמְנֵית

1 הִמְנֵיתִי &c.

Be-

Fœmininum. Commune. Masculinum.

Benoni.

מַמְנֶה · יִם : מַמְנָה · וֹת

Pahul.

מָמְנֶה · יִם : מָמְנָה · וֹת

INFINITIVUS.

הַמְנֵה · הַמְנוֹת

IMPERATIVUS.

הַמְנֵה · הַמְנוּ : הַמְנִי · הַמְנֶינָה

FUTURUM

Singularis.

יַמְנֶה · תַּמְנֶה : תַּמְנֶה · תַּמְנִי

&c. אַמְנֶה ·

Præ-

Præteritum hujus conjugationis non tantùm recipit *Chiric* ſub ה figurativo, ſed etiam *Segol*, ut הֶגְלָה *migrare fecit*; adhibet etiam *Patach*, ut הַרְאֵיתִי *feci videre*. Secunda radicalis recipit etiam *Chiric*, ut הִגְלִיתָ *deportaviſti*. Futurum rejecto ה habet duplex *Segol*, יֶרֶב *multiplicabit*. vel duplex *Patach* וַיַּעַל *& obtulit, aſcendere fecit*. Aliquando iſtud Futurum eſt monoſyllabum, ut יַךְ *percutiet* pro יַכֶּה, וָאַט *& admovi* pro וְאַטֶּה à נָטָה.

X. *Con-*

Fœmininum. Commune. Masculinum.

X. *Conjugatio* Hophal.

PRÆTERITUM
Singularis.

Fœmininum	Commune	Masculinum	
הָמְנְתָה		הָמְנָה	3
הָמְנֵית		הָמְנֵיתָ	2
	הָמְנֵיתִי &c.		1

INFINITIVUS.

הָמְנֵה, הָמְנֹה

FUTURUM.

יָמְנֶה, תָּמְנֶה: תָּמְנֶה, תָּמְנִי
אָמְנֶה, &c.

XI. *Con-*

Fœmininum. Commune. Masculinum.

XI. *Conjugatio* Hithpahel.

PRÆTERITUM

Singularis.

הִתְמַנְּתָה   הִתְמַנָּה 3

הִתְמַנֵּית   הִתְמַנֵּיתָ 2

&c. הִתְמַנֵּיתִי 1

Benoni.

מִתְמַנֶּה, יִם ׃ מִתְמַנָּה, וֹת

IMPERATIVUS.

הִתְמַנֵּה, הִתְמַנּוּ ׃ הִתְמַנִּי

, הִתְמַנֶּינָה

Fœmininum.	Commune.	Masculinum.	
	FUTURUM		
תִּתְמַנֶּה		יִתְמַנֶּה	3
תִּתְמַנִּי		תִּתְמַנֶּה	2
	&c. אֶתְמַנֶּה		1

In Præterito hujus Conjugationis verbum שָׁחָה *incurvavit ſe*, *adoravit*, habet הִשְׁתַּחֲוֹת, in ſecundâ perſonâ maſculinâ הִשְׁתַּחֲוִיתִי, הִשְׁתַּחֲוִית. In Futuro defectivè dicitur יִשְׁתַּחוּ *& inclinabunt ſe* pro יִשְׁתַּחֲווּ.

Hæc ſunt, quæ de verbis quantâ potui brevitate collegi, plura præſertìm anomala ſciens omiſi, ſed quæ per regulas ſuprà datas facilè addiſcentur; ſi quæ alia deſint, uſus, cum Sacrarum Paginarum

rum aſſiduâ lectione ea Tyronem edocebit.

CAPUT XI.

De Modo inveſtigandi radices vocum.

I. Summæ neceſſitatis eſt ad Linguam Sanctam ediſcendam; radices vocum dignoſcere. Radix dicitur vox primitiva, conſtans ut plurimùm tribus dumtaxat literis, aliquando duabus, raró quatuor, vel quinque.

II. Literæ, quæ non ſunt de radice, vocantur ſerviles, quod formandis, augendiſve vocibus inſerviant. Eæ ſunt משה וכלב יתאן. Sic à radice פָּקַד fit מְפַקֵּד additâ literâ

servili מ. Nulla in radicibus investigandis habetur punctorum vocalium ratio, quia solæ literæ consonantes pertinent ad radicem.

III. Ex literis servilibus jam dictis hæ quatuor אלבש in medio & fine vocis sunt semper radicales, in principio verò sunt ut plurimùm serviles. At istæ quatuor הכמן in medio radicales sunt, in principio verò, & in fine interdùm radicales, sœpiùs serviles. Demum reliquæ tres תוי modò radicales sunt, modò serviles, in medio, in fine, & in principio.

IV. Voces quæ à radicibus derivantur, fiunt per additionem unius literæ, vel plurium desumptarum ex istâ voce וְהֶאֱמַנְתִּי. Sic à radice דָּבַר *locutus est*, fit מִדְבַּר *desertum*, דְּבִיר

Ady-

Adytum. à מָלַךְ *regnavit*, fit מַלְכוּת *regnum*. Ab יָדַע *ſcivit*, יִדְּעוֹנִי *Ariolus*; מוֹדַעַת *cogitatio*.

V. Fiunt etiam per detractionem literæ unius radicalis, ut à גָּלַל *volvit*, fit גַּל *cumulus*. à גּוּר *peregrinatus eſt*, גֵּר *peregrinus*. à בָּנָה *ædificavit*, בֵּן *filius*, בַּת *filia*. Ab יָדַע *ſcivit*, דֵּעַ *ſcientia*.

VI. Formantur nomina à radice, addendo ſimul & detrahendo literas. Sic à נָגַשׁ *acceſſit*, fit גֶּשֶׁת *accedere*: Tandem fiunt voces literis radicalibus ſervatis per ſolam punctorum vocalium mutationem, ut à דִּבֶּר *dixit*, fit דָּבָר vel דְּבַר *verbum*, דֶּבֶר *pe-*

ſtis. à נָדַר *vovit*, נֶדֶר *votum*.

VII. Facilis modus eſt reperiendæ radicis, ſi literæ removeantur, quæ videntur non eſſe de radice. Eæ ſunt formativæ temporum, & perſonarum in verbis, affixa, articuli & conjunctio ו quando in principio vocis reperitur. Attendatur etiam an ſit litera cum puncto *Daghes*, quo defectus ſœpiſſimè literæ præcedentis denotatur, niſi ſit in verbo ad formationem conjugationis; aut in his literis בגד כפת ad tollendam quandam aſperitatem, quæ in iis reperitur. Eſt & alius modus quo poſſunt reperiri radices. Oblatâ voce cujus radix quæritur, omnes primò literæ ſerviles ſummovendæ ſunt, tunc ſi tres remaneant literæ, eæ ut plurimùm radicem formant. Si verò duæ tantùm ſuperſint, addenda erit una ſervilis deſum-

ſumpta ex ſupradictis num. 2. & ponenda, ſive in principio, in medio, ſeu in fine prout notavi num. 3. Vulgo tamen *Jod* vel *Nun* initio vocis additur; *Vau* ponitur in medio, & *He* in fine. Si tamen poſteà radix non reperiatur, duplicanda eſt ſecunda radicalis, quod fit præſertim ſi illa ſecunda habeat *Daghes*. Si verò una remaneat litera poſtquam detractæ ſunt ſerviles, *Jod* vel *Nun* poſſunt addi initio, & *He* ad finem apponi, ut ab הַט *inclinare fac*, fit נָטָה *inclinavit*, à תִּתְכֶּינָה *vos fœminæ percutiemini*, vel *percutietis voſmetipſæ*, 2. & 3. perſ. plur. fœm. Fut. conj. *Hithpahel*, abjectis ſervilibus ſola ſupereſt litera כ, adde *Nun* initio, *He* ad finem appone, ſcilicet poſt כ, fit נָכָה *percuſſit*.

CAPUT XII.

De Syntaxi.

I. PErpaucæ ſunt Syntaxeos regulæ, quas in revolvendis Sacris Paginis annotamus, has referre breviter juvat. Genus Neutrum deeſt, cujus loco Maſculinum aliquandò, Fœmininum verò ſœpiùs adhibetur, ut אַחַת שָׁאַלְתִּי *unam petii*.

II. Adjectivum convenit Subſtantivo, ſicut in cœteris linguis, ut טוֹב אָדָם *vir bonus*. Cùm duo nomina ſubſtantiva occurrunt, quorum aliud ſit in nominativo plurali, alterum verò in genitivo, fit quaſi vox una è duabus, mediante lineolâ *Maccaph*, ut in exemplo ſe-

sequenti videre est, פּוֹעֲלֵי־אָוֶן *operantes iniquitatem*. Ea constructio vocatur, vel *status regiminis*, vel *status constructus*, fitque è plurali, remotâ literâ ם, & literâ *Jod* quiescente in *Tzere*. Adeò hujus regiminis, quod proprium est solius Masculini, amantes sunt Hebræi, ut illud etiam in nominibus fœmininis admittant, inserentes י post syllabam וֹת, v. g. לְנִפְלְאוֹתָיו *miraculis ejus*.

III. Genitivus substantivi nominis sæpè loco adjectivi ponitur, ut אַדְמַת קוֹדֶשׁ *terra Sanctitatis*, pro *Sancta*. אַנְשֵׁי־לֵבָב *viri cordis*, scilicet *viri cordati*, *animosi*. Nota obiter frequentem esse genitivi usum. Vulgò enim Adjectiva casum hunc post se obtinent, nisi sequatur præpositio.

IV. Gradus comparativus exprimitur per præpositiones מִן aut מִ excluso *Nun*, ut טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים *bona sapientia præ margaritis*, ideft *melior*. Superlativus autem per adverbium מְאוֹד *valde*; per duplicationem gradus positivi, ut נָעִים נָעִים *amœnissimus*; per literam בּ positam ante ultimum nomen, ut הַיָּפָה בַּנָּשִׁים *ò pulchra in fœminis*; Aliquando etiam per appositionem genitivi pluralis, ut אַדִּיר הָרוֹעִים *potens pastorum*.

V. Ad rei amplitudinem demonstrandam eximiamque nobilitatem, Hebræi apponunt Dei nomen rei laudandæ, ut אַרְזֵי־אֵל *Cedri Dei*, Psal. 80. 11. הַרְרֵי־אֵל *Montes Dei*, ideft *Montes altissimi*. Si multitudo aut univer-

verſalitas denotanda eſt, id efficiunt per reduplicationem ejuſdem vocis, ut בְּאֵרוֹת בְּאֵרוֹת *putei putei*, ideſt, *putei plurimi*. Abſtractis Nominibus omninò utuntur pro concretis v. gr. אַשְׁרֵי־הָאִישׁ *beatitudines viri* pro *beatus vir*.

V. Frequentèr ſupprimitur pronomen אֲשֶׁר *qui*, *quæ*; Tunc maximè ſenſus lectionis attendendus eſt, ut יֵדְעוּ גוֹיִם אֱנוֹשׁ הֵמָּה *ſciant gentes homo ipſæ*. Quæ figura milliès in Sacris paginis reperitur. Contrà verò ſœpè cum eodem pronomine אֲשֶׁר, affixum ו vel נוּ redundat, verbi gratiâ, כַּמּוֹץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ *ſicut gluma quam projiciet eam ventus*.

VI. Gaudet inprimis Sacra Lingua verbis, quæ regant nomina ab iiſdem ipſis

ipsis verbis profecta, ut אֶת־הַמַּרְאֶה אֶרְאֶה *videbo visionem*. Infinitivus etiam sæpissimè Præterito, vel Futuro adjungitur, ut רָאֹו רָאִינוּ *videndo vidimus*. Conjunctio וְ cum *Sceva*, præfixa Præterito, illud sæpè in Futurum convertit, וְאָמַרְתָּ *& dixisti*, pro *dices*. E contra eadem conjunctio וַ cum *Patach*, præfixa Futuro, illud mutat in Præteritum, ut וַיְדַבֵּר *& locutus est*.

VII. In Numeris vox שָׁנָה *annus* concordat aliquando cum numero plurali, licèt singularis ipsa sit. Sic שְׁמוֹנִים שָׁנָה *octoginta anni*. Numerus minor vulgò majori præponitur, ut חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה *quinque anni & centum anni*.

CA-

CAPUT XIII.

De Præfixis, & Affixis.

I. PRæfixa, ſunt literæ è pronominibus deſumptæ, quæ vocum initio, vel fini apponuntur, & habent vim pronominum.

Ea duo ſunt שׁ, quod ab אֲשֶׁר, & ה ab הוּא. Aliquando שׁ relativum eſt, ut שֶׁעֲמָלוֹ *cujus labor ejus*. ה verò demonſtrativum, ut הַדָּבָר *hæc res*. Illud præfixum ה vulgò emphaticum vocatur. Paragogicum verò eſt quando fini vocis affigitur, quòd contingit in ſecundâ perſonâ ſingulari Maſculinâ in Præterito, in Imperativo, Infinitivo, ac in primâ perſonâ tum ſin-

gulari

gulari tum plurali Futuri, ut מָלַכְתָּה *regnasti*. Sœpè literæ בכל extrudunt ה emphaticum, & retinent punctum vocale quod ipsi competit, ut בַּדֶּרֶךְ: pro בְּהַדֶּרֶךְ: *in via*. Notandum insuper ה præfixum, multoties interrogationi deservire, ut הֲבַת *num filia?* הֶאָנוֹכִי *numquid ego?* Quandoquè autem fini vocum apponitur ה, & tunc significat propositionem *versus*, ut אַרְצָה *terram versus*, סְדוֹמָה *Sodomam versus*.

II. Affixa item è pronominibus eruuntur, & fini vocum adhærent, eamdemque vim habent, ac pronomen integrum, ut דְּבָרוֹ *verbum ejus*. ו desumitur

mitur ab הוא. Si nomen Masculinum terminatur per ה, tunc loco affixi ו usurparur הו. Sic à voce מַעֲשֶׂה fit מַעֲשֵׂהוּ *opus ejus*; quod in singulari tantùm numero contingit; in plurali verò ponitur ו, ut מִמַּעֲשָׂיו *ab operibus suis*.

III. Ta-

III. Tabula Affixorum.

	Prima perf. Com.	Masc. 2.	Fœm. 2.
Sing.	יְ , נִי ego , meus.	כָה , ךָ tu , tuus	ךְ , כִי tu , tua
Plur.	נוּ nos , noſter	כֶם vos , veſter	כֶן vos , veſtra

	Masc. 3.	Fœm. 3:
Sing.	נוּ , וֹ , הוּ ille , ſuus	הָּ הָ נָה illa , ſua
Plur.	מוֹ םָ הֶם illi , ſui	ןָ הֶן illæ , ſuæ

Affi-

Affixorum exempla in Nominibus numeri Singularis.

יִ	דְּבָרִי	verbum,	meum. Com. Gen.
ab אֲנִי נוּ	דְּבָרֵנוּ		noſtrum.
ךָ	דְּבָרְךָ		tuum. Maſc.
ab אַתָּה ךְ	דְּבָרֵךְ		tuum. Fœm.
כִּי ךְ			

כֶם כֶן	דְּבַרְכֶם·כֶן	negotium,	veſtrũ M. & F.
ו	דְּבָרוֹ		ejus. Maſc.
ab הוּא הּ	דְּבָרָהּ		ejus. Fœm.
הּ			
ם ן	דְּבָרָם, ן		illorũ, illarũ.

Ea-

Eadem cum Pluralibus.

י	דְּבָרַי	verba negotia,	mea.
נוּ	דְּבָרֵינוּ		noſtra.
ךָ	דְּבָרֶיךָ		tua. Maſc.
ךְ	דְּבָרַיִךְ		tua. Fœm.
כֶם, כֶן	דִּבְרֵיכֶם, כֶן		veſtra M.F.
ו	דְּבָרָיו		ejus. Maſc.
הָ	דְּבָרֶיהָ		ejus. Fœm.
הֶם, הֶן	דִּבְרֵיהֶם, הֶן		illorũ, illarũ
מוֹ	דְּבָרֵימוֹ		illorũ. Maſ.

No-

Nomen Fœmininum eodem modo affixa recipit; si tamen desinat in ה, illud mutat in ת. Exempli gratiâ תּוֹרָה *lex* תּוֹרָתִי *lex mea*, תּוֹרָתֵנוּ *lex nostra*. In plur. תּוֹרוֹתֵינוּ *leges nostræ* &c. Quia etiam verbis adduntur affixa, exemplum subjicere necesse est.

IN VERBIS.

PRÆTERITUM

Kal.

ille docuit. לָמַד affixa.

eos	לְמָדָם	eum	לְמָדוֹ	3. pe.
	לְמָדָמוֹ		לְמָדָהוּ	
eas	לְמָדָן	eam	לְמָדָהּ	

te Masc.	לְמָדְךָ	2. pers.
te Fœm.	לְמָדֵךְ	
me Com.	לְמָדָנִי	3. pers.

vos Masc.	לְמַדְכֶם
vos Fœm.	לְמַדְכֶן
nos Com.	לְמָדָנוּ

illa docuit לָמְדָה

eos	לְמָדָתָם / לְמָדָתַם	eum	לְמַדַתְהוּ / לְמָדַתוּ	3. pe.
eas	לְמָדָתָן / לְמָדָתַן	eam	לְמָדָתָהּ / לְמָדַתָהּ	

te

te Masc.	לְמָדַתְךָ	2. per.
te Fœm.	לְמָדָתֵךְ	
me Com.	לְמָדַתְנִי	1. per.

---

vos Masc.	לְמָדַתְכֶם
vos Fœm.	לְמָדַתְכֶן
nos Com.	לְמָדַתְנוּ

Tu vir docuisti לְמַדְתָּ

תָּנִי	תָּהּ	תּוֹ תָּהוּ	
me	eam	eum	לְמַדְ
תָּנוּ	תָּן	תָּם תָּמוֹ	
nos	eas	eos	

Tu Fœm. docuisti לִמַּדְתְּ

תִּינִי	תִּיהָ	תִּיהוּ תִּיו	לִמַּד
me	eam	eum	
תִּינוּ	תִּין	תִּים	
nos	eas	eos	

Eadem forma inservit primæ personæ לִמַּדְתִּי affixa tamen primæ personæ locum hic non habent.

Docuerunt illi, & illæ לִמְּדוּ

דוּנִי	דוּךְ	דוּךָ	דוּהָ	דוּהוּ	לִמְּ
me C.	te F.	te M.	eam	eum	
דוּנִי	דוּכֶן	דוּכֶם	דוּן	דוּם	
nos C.	vos F.	vos M.	eas	eos	

Do-

Docuiſtis vos לִמַּדְתֶּם , תֶּן

לַמַּד	תּוּהוּ	תּוּהָ	תּוּנִי
	eum	eam	me
	תּוּם	תּוּן	תּוּנוּ
	eos	eas	nos

Docuimus לִמַּדְנוּ Com.

לַמַּד	נוּהוּ	נוּהָ	נוּךָ	נוּךְ
	eum	eam	te M.	te F.
	נוּם	נוּן	נוּכֶם	נוּכֶן
	eos	eas	vos M.	vos F.

PARTICIPIUM præſens.

Docens לוֹמֵד Maſc.

לוֹמְ } דוֹ דֵהוּ דָהּ דֵךְ דֵנִי

me te F. eam eum

דָם דָן דֵנוּ

nos eas eos

Dicitur in ſecundâ perſonâ.

לוֹמֶדְךָ לוֹמֶדְכֶם כֶן

vos F. vos M. te M.

Docentes לוֹמְדוֹת & לוֹמְדִים

לוֹמְ } דָיו דֶיהָ דֶיךָ דַיִךְ דַי

me te F. te M. eam eum

דֵיהֶם דֵיהֶן דֵיכֶם כֶן דֵינוּ

nos vos F. vos M. eas eos

Par-

Participium *Pabul* eodem modo, quo præcedens recipit affixa, ſic לָמוּד *edoctus* לְמוּדוֹ *edoctus ab eo*.

Forma לוֹמְדָה Fœminina, nulla recipit affixa; ea verò quæ eſt cum duplici *Segol*, ut לוֹמֶדֶת, ſe habet, ut nomina generis fœminini.

INFINITIVUS *Kal*.

לְמוֹד docere.

לָמְ{ דוֹ דֵהוּ דֶנּוּ דָהּ דֶנָּה דְךָ דֵךְ
eum ... eam te M. te F.
דִי דֵנִי דָם דָן דְכֶם דְכֶן
me eos eas vos M. vos F.
דֵנוּ nos

Dicitur etiam

לָמְדֵךְ לָמְדְכֶם כֵּן

VI. Imperativus ſervat formam Infinitivi in formâ לְמוֹר. Affixum ם hìc habet ante ſe *Tzere* לַמְּדֵם *doce ea*. Altera forma לְמַר mutat *Patach* in *Cametz*, ut לָמְדֵנִי *doce me*.

לִמְדִי לִמְדוּ

Nulla hìc mutatio fit. In voce לְמוֹדְנָה *docete vos fœminæ*, ſi affixa jungenda ſint, jungentur ad formam לִמְדוּ. Sic etiam fit in hâc voce Futuri תִּלְמוֹדְנָה.

VII. FU-

VII. FUTURUM.

יִלְמוֹד תִּלְמוֹד אֶלְמוֹד נִלְמוֹד

: Eodem modo hiſce perſonis omnibus affixa junguntur, omiſſis tamen affixis ſimilium perſonarum exemplum eſto יִלְמוֹד.

דוּ דֵהוּ דֶנּוּ דָהּ דֶהָ דֶנָּה eam ... eum		
מְדְךָ דֵךְ דֵנִי דֵם דֵן eas eos me te F. te M.	}	יִלְמְ
מְדְכֶם דְכֶן דֵנוּ nos vos F. vos M.		

תִּלְמְדִי יִלְמְדוּ תִּלְמְדוּ. Nihil hic mutatur; ſicut in Imperativo ad-

duntur affixa. Pro תְּלְמוּדְנָה jam dictum est, quod usurpatur תִּלְמְדוּ·

VIII. Adverbia pauca assumunt etiam affixa, ut כְּמוֹ *sicut*. כְּמוֹכֶם *sicut vos*, כְּמוֹהֶם *sicut illi*. כָּמוֹנִי *sicut ego*. אַיֵּה *ubi*. הִנֵּה *ecce*. Litera ה cum præcedente vocali, scilicet *Tzere* abjicitur, ut אַיּוֹ *ubi est ille*. אַיֶּכֶם *ubi estis vos* אַיָּם *ubi sunt illi*. הִנּוֹ vel הִנֵּהוּ *ecce eum*. הִנְּךָ *ecce te*. עוֹד & אֵין · עוֹדֶנּוּ *adhuc ipse* עוֹדְךָ *tu adhuc*. עוֹדָם *adhuc ipsi*. אֵינֶנּוּ *non ipse*. אֵינָם vel אֵינֵמוֹ *non ipsi*.

IX. Quædam præpositiones assumunt י ante affixa sub forma nominum plu-

ralium

ralium אֲלָיו ad eum, אֵלַי ad me, אֵלֶיךָ ad te, אֲלֵיהֶם ad eos. אַחַר post, אַחֲרֶיךָ post te. אַחֲרַי post me. לִפְנֵי ad conspectum, coram. לְפָנַי coram me. לְפָנֶיךָ coram te. לִפְנֵיכֶם coram vobis. Sic de quibusdam aliis. Sed hæc monuisse sat est.

CAPUT XIV.

De mutatione punctorum vocalium.

I. MUtari dicuntur puncta vocalia quando unum ponitur loco alterius. Ea autem mutatio fit in nominibus ob quinque causas. Primò ob motionem Masculini in Fœmininum, sic

גְדוֹלָה *magna*, à גָּדוֹל *magnus*, ubi mutatur *Cametz* in *Sceva*. Secundò ob flexionem è singulari in pluralem, ut סְפָרִים *libri* à סֵפֶר *liber*. Tertiò propter statum regiminis, ut דְּבַר הַמֶּלֶךְ, pro דָּבָר *verbum regis*. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל *filii Israel* pro בָּנִים. Quartò propter affixa pronomina, ut צִדְקָתוֹ *justitia ejus* à צְדָקָה: עַבְדְּךָ *servus tuus* ab עֶבֶד. Quintò ob accentus, ut אָרֶץ *terra* pro אֶרֶץ.

II. Facilis prætereà, & frequens est mutatio vocalis longæ in brevem sibi similem, sic *Cametz* in *Patach*, *Tzere* in *Segol*, *Sciurek* in *Kibbutz*, & vicissim. Regulæ quædam memoriæ causâ vul-

vulgò traduntur, quibus patet quandò contingant iſtæ mutationes.

Prima regula eſt.

Literæ gutturales, א ה ח ע, & litera ר, quæ non admittunt *Dagheſ*, ad indicandum excluſionem hujus puncti, præcedentem vocalem brevem, in longam ei ſimilem convertunt, ut *Chirek* in *Tzere*, *Patach* in *Cametz* &c. ſic אֲפָאֵר pro אֲפַּאֵר *ornabo*, יֵעָשֶׂה pro יִעָשֶׂה *fiet*.

III. Gutturales nunquam admittunt *Sceva* vocale, ideſt, quod pronuntiatur, bene tamen *Sceva* mutum; ſed quando ſub iis literis adhiberi debet, tunc utendum eſt *Sceva* compoſito, quod proprium eſt ipſarum, hinc fit quod litera quæ præcedit gutturalem, ſu-

suscipit communitèr eam vocalem brevem, quæ composita est cum *Sceva* sub gutturali. Undè fit.

Secunda regula.

Litera gutturalis punctat se, & præcedentem, ut אַהֲבָה *dilectio*, sub א est *Patach*, quia illud punctum componitur cum *Sceva* sub gutturali sequenti. *Sceva* mutum quod subaudiri debet sub literis ה ח ע quando sunt in fine vocis, mutatur in *Patach*, quod vulgò dicitur furtivum, sic מָשִׁיחַ *unctus, Messias*.

IV. Si duplex *Sceva* concurrat sub duabus primis literis vocis, prius mutatur in *Chirek*, ut לִשְׁמוֹעַ *ad audiendum*, sed sub gutturalibus mutatur in *Pa-*

Patach vel *Segol*, ut אַבְנוֹ *lapis ejus*, חֶלְקוֹ *portio ejus*. Si verò *Jod* cum *Sceva* esset secunda litera vocis, tunc *Sceva* tollitur omninò, ut לִירֻשָּׁתוֹ *ad hæreditatem ejus*. Quandò autem posterius *Sceva* mutatur in aliam vocalem, tunc priùs redit, sic שִׁפְחָה *famula*, שְׁפָחוֹת. Quandò in medio vocis concurrit *Sceva* compositum cum simplici, si compositum sit prius, resolvitur vel in suam brevem, ut תַּהַרְגוּ *occidetis* pro תַּהַרְגוּ, vel in nudum *Sceva*, ut יֶאְשְׁמוּ *delinquent*. Sœpiùs *Sceva* ante accentum *Athnach* mutatur in *Cametz*, ut וָדָשֶׁן & *cinis*. Solius etiam euphoniæ gratiâ sœpè *Cateph patach*, & *Cateph Segol*, mutantur in *Sceva*;

va; *Tzere* in *Chirek*, *Sciurec* in *Kibbutz*, & *Kibbutz* in *Cametz cateph* ֳ. Hæ ſunt generaliores regulæ mutationum, nunc ad particulares devenire operæ pretium eſt.

V. Prima ratio ut dictum eſt num. 1. mutationis punctorum eſt motio à maſculino in fœmininum, propter quam mutantur puncta modo ſequenti. *Cametz* penultimæ ſyllabæ mutatur in *Sceva*, ut קָדוֹשׁ *Sanctus*, קְדוֹשָׁה. Quando *Tzere* reperitur in ultimâ ſyllabâ ſi nullum præcedat *Cametz*, tunc in *Sceva* mutatur, ſin autem præcedat *Cametz*, non mutatur *Tzere*. Quando vox deſinit in ֶה, tunc illa terminatio tollitur & *Cametz* antecedens manet, ut יָפֶה *pulcher*, יָפָה *pulchra*. E maſculinis terminatis in י, fœmininum formatur in ָה & ת, ut שֵׁנִי *ſecundus*,

dus, שְׁנִיָּה & שְׁנִית *secunda*.

VI. Secunda ratio mutationis, de quâ agimus, est flexio nominum à singulari in Pluralem aut Dualem; hæc mutatio fit per hanc generalem regulam. *Cametz*, *Tzere*, & *Segol* penultimæ syllabæ mutantur in *Sceva*; ut דָּבָר, דְּבָרִים. *Segol* ultimæ syllabæ in *Cametz*, סֵפֶר, סְפָרִים. Ubi *Patach* positum est pro *Segol* in ultimâ syllabâ mutatur etiam in *Cametz*. *Cholem* penultimæ syllabæ sequente *Segol*, vel *Patach* mutatur in *Sceva*, ut קוֹמֶץ *pugillus*, קְמָצִים. Si *Daghes* non occurrat in literâ sub quâ ponuntur *Patach* & *Chirek*, mutantur ista puncta in *Tzere*, ut זַיִת *oliva* זֵיתִים. Ultimæ syllabæ nominis aliæ accidunt mutationes, eæ sequuntur. *Cametz* quando-

que

que convertitur in *Patach*, & imprimit *Daghes* literæ cui ſubſtat. *Patach* etiam ſœpè poſt ſe aſſumit *Daghes*. *Tzere* tranſit communiter in *Sceva*, ſed immotum manet præcedente *Cametz*, ut זָקֵן *ſenex* זְקֵנִים; aliquandò verò convertitur in *Chirek* cum *Daghes*, ut מָגֵן *clypeus*, מְגִנִּים. *Cholem* interdùm tranſit in *Kibbutz* & imprimit *Daghes* literæ ſequenti, ſic אָדוֹם *rufus* אֲדֻמִּים. Hanc regulam non ſequuntur quædam nomina, ut יוֹם *dies* יָמִים; אֱנוֹשׁ *homo* אֲנָשִׁים. Præterea regulæ ſupradictæ ſunt obnoxiæ multis exceptionibus, quas referre longius eſſet.

VII. Tertia mutationis cauſa eſt ſtatus regiminis, ideſt quando nomen unum regit alterum in genitivo caſu, ut

ut מַלְכֵי־אֶרֶץ *reges terræ*, modo ſequenti mutantur puncta. Primò in plurali maſculino tollitur ם, *Jod* quieſcit in *Tzere*, *Cametz* penultimæ ſyllabæ in utroque genere & numero mutatur in *Sceva* ſimplex; ſi ea penultima gutturalis eſt, convertitur in *Sceva* compoſitum. *Cametz* ultimæ ſyllabæ non ſequente א tranſit in *Patach*, ut דְּבַר הַמֶּלֶךְ: *verbum regis*. *Tzere* non mutatur niſi antecedat, vel ſequatur *Cametz*, tùm enim *Tzere* penultimæ ſyllabæ mutatur in *Sceva*, ut שֵׁנָה *ſomnus*, שְׁנַת; ultimæ verò in *Patach*, niſi poſt *Tzere* ſequatur litera quieſcens. In plurali numero *Tzere* penultimæ ſyllabæ tranſit in *Sceva*, propter quod *Sceva* præcedens vertitur in *Chirek*, ut זְקֵנִים *ſenes* זִקְנֵי. *Segol* ultimæ

ſyl-

ſyllabæ ante ה mutatur in *Tzere* , ut מִקְנֵה־צֹאן *grex ovium* pro מִקְנֶה .

VIII. Quarta mutationis cauſa , ſunt affixa, quæ ſequentes inducunt mutationes. *Cametz* penultimæ ſyllabæ in utroque genere , in numero ſingulari vertitur in *Sceva* , in ultimâ verò ſyllabâ *Cametz* manet , ut à דָּבָר fit דְּבָרִי ; ſed ante affixa כֶם , כֶן , הֶם , הֶן , mutatur , ut דִּבְרְכֶם *verbum veſtrum* . *Tzere* penultimæ ſyllabæ mutatur in *Sceva* , ut לֵבָב *cor* לְבָבִי , ſed in ultimâ aliquandò manet, aliquando mutatur . *Segol* tam penultimæ ſyllabæ , quàm ultimæ vertitur in *Sceva* , undè ne duo *Sceva* concurrant prius mutatur

in *Chirek*, ut בֶּגֶד *vestis*. בִּגְדִי. Quædam nomina pro *Chirek* assumunt *Patach*, præsertim si prima aut secunda litera gutturalis sit, aut ר. voces פֶּה *os*, & שֶׂה *pecus*, mutant ה in *Jod*, sic פִּי *os meum*, פִּיךָ. *Cholem* penultimæ vertitur in *Kibbutz*, aut *Cametz catuph*, ut קוֹדֶשׁ *Sanctitas*, קָדְשׁוֹ *Kodscio*, *Sanctitas ejus*. Sed sequente *Cametz* vel *Tzere* non mutatur, in ultimâ syllabâ manet immotum.

IX. Ultima mutatio est propter accentus, sed quia de iis pauca dixi cap. 1. num. 12. nunc etiam ea tantùm referam de mutatione quam afferunt, quæ necessariò sciri debent. Tribus ergò de caussis accentus dant locum mutationi vocalium. Primò, quandò legitimus accentus aufertur à nomine, Secundò, quan-

quando à proprio loco transponitur. Tertiò, quando pausa syllabam occupat. Hujus dumtaxat tertii modi regulas afferam usitatiores. Pausæ majores *Atnach* (‸) & *Silluk* (;) communiter producunt *Patach* & *Segol* in *Gametz*, sic שָׁמָ֑יִם *Cœli* pro שָׁמַיִם. In vocibus, quæ constant duplici *Segol*, prius convertunt, ut חָ֑סֶד pro חֶסֶד *misericordia*. Pausa *Atnach* rejecta ex ultimâ syllabâ in penultimam ante affixum ךָ convertit ibi *Sceva* in *Segol*, sic דְּבָרֶ֑ךָ pro דְּבָרְךָ. Dicitur etiam לָךְ *tibi* pro לְךָ quamvis supprimatur *Atnach*. In iis personis verbi quæ desinunt in ו, tum in iis quæ terminantur in ת & י generis fœminini, pausa rejecta mutat *Sceva* in eam vocalem,
quam

quam perſona, aut maſculini generis, aut ſingularis numeri habuit in eo tempore, verbi gratiâ, ſi habuiſſet *Patach*, illud producit in *Cametz*, ſic פָּקָדוּ pro פָּקְדוּ. In ſingulari perſonâ, quæ huic plurali correſpondet, ineſt *Patach*, ut פָּקַד. Illud autem *Patach* producitur in *Cametz*, undè פָּקָדוּ. Propter pauſam copula ו ante monoſyllabas voces aſſumit *Cametz*, ut וָקָם & *ſurrexit*.

Quæ hucuſquè de nominibus ſolùm viſus ſum dicere, ſunt etiam verbis accommodanda. Ea quæ ſummè neceſſaria erant attuli, plura omiſi minùs utilia, præſertìm exceptiones, quæ plurimæ ſunt. Unum Tyrones monitos volo, fruſtra Linguæ Sanctæ operam daturos niſi continuo labore, & ſtudio

apud

apud Libros Sacros, regularum, quas in medium adduxi, veritatem quærant, & attentè ſcrutentur, memores hujus axiomatis in ediſcendis linguis celeberrimi, *pauca præcepta, uſus plurimus*.

FINIS.

